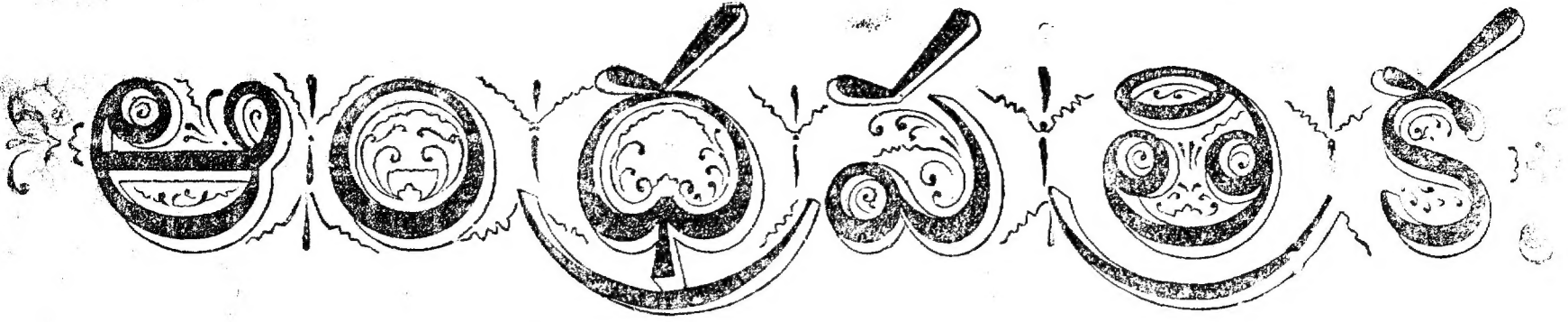

విడి పత్రిక 1 కే 0-1-8

Register No. M. 1118

Post Box No. 212.

Telephone No. 544.

310655 ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Vol. 10.

సంపుటము ౧౦

చెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ ఆగష్టు నెల 4-వ తేది శనివారము
ఉధి రోడ్లారి నామ సంవత్సరము, ఆషాఢమాస బహుళ సప్తమి 2.

No 107

సంచిక ౧౦౭

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు

ఘనమయినమందు

చక్కని డబ్బీతో నహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశక్తి హాదినిగల మాయమందుగాదు. కలుసుకుంటుంటున్న మోసముగలుగను. కంచభాషచీని చూచికొనిన మోసముగలుగదు అమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతివలన జేశమునందంతటా వెలసినది.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు కెట్టివీధి, మదరాసు.

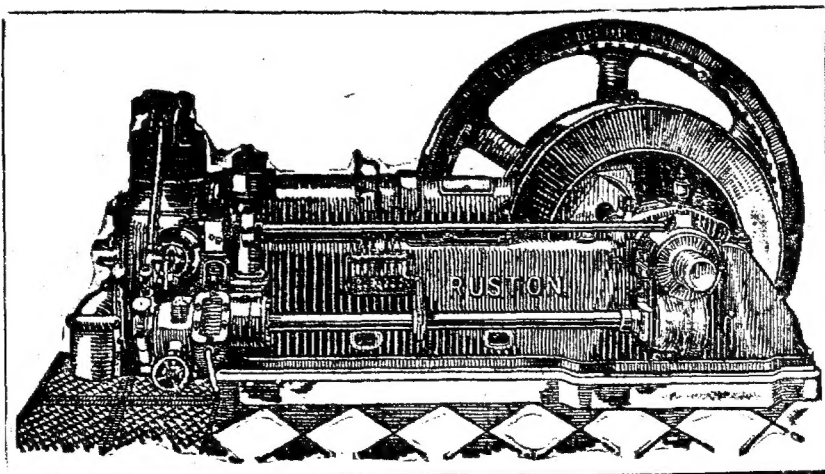
మిక్కిలి తక్కువ ఖర్చుతో
పనిచేయునది

25 బి. హెచ్. పి. ఎంజరుకు
బాగుగా పనిచేయునప్పుడు
ఒక గంటకు ఒక గాలను
క్రూడు ఆయిల్ మాత్రమే
చాలును.

రస్టన్ - హారన్ను బై

కోట్ట ప్లాద్డింగు

క్రూడు ఆయిల్ ఎంజను

మద్రాసునందు
నిలువయున్న సరకునుండియే
సరఫరా చేయబడును.

16 మొదలు 550
బి. హెచ్. పి. వరకు అన్ని
పరిమాణములలో తయార
చేయబడుచున్నది.

పూర్తి వివరములకు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయును.

TELEGRAMS
MASSEY
MADRAS.

MASSEY & Co., Ltd.,

TELEPHONE
1085

ENGINEERS, POST BOX 554, MADRAS.

లోకమయహర కస్తూరిమాత్రలు

పిన్నలు మొదలు వయస్సైన పెద్దవారివరకు సాధారణ వ్యాధులన్నిటికిని వాడతగినది.
250-300 మాత్రలుగల సీసా 1-కి ధర 0-4-0 1 మొత్తము 6 సీసాలవరకు రూపు 1-4-0
(1002) సాధారణమైన వ్యాధులన్నిటికిని మిఠా కస్తూరిమాత్రలు అచ్యుతమైనవి మొసంగినది. దయచేసి
3 బుడ్లను పంపుడు. పి శ్రీనివాసరావు, కార్కరూర్, ట్రేజర్స్, డిపార్టుమెంటు రాయలూరు (సెంట్రల్ ప్రావింసు
(1008) మి కస్తూరిమాత్రలను వాడుటచే చికిత్సరహిత, దగ్గు మొదలగు వ్యాధులు బాగుగా కుదిరినవి.
తక్షణమే 6 బుడ్లను పంపుడు. చారం టై నీలా గౌడార హనుమాన్ హాల్స్, కర్నూలు)

సారస్వతానవం (బుద్ధిప్రసాదిని)

పిల్లలకు, తనదలకు, వృద్ధులకు, స్త్రీలకు మంచి బలమునిచ్చు ఔషధము. 594
జ్ఞాపక శక్తిని కలిగించును, సంగీతజ్ఞుల కంఠస్వరములను వనోహరత నిచ్చును. కడుపు, రొమ్మ, పక్కలు, మోకాళ్లు.
మాంసభంజములు, శరన్ను వీటిలో గలగు నొప్పులను పరిహరించును. మెదడు దుర్బలములగు గలగు మరపు, అలస్యము, తల
చేదీను, కండ్లుచీకటి, జీవాకంఠము, పిత్తునరములు చేదదడం, కడుపులామంటు సుకటుము, మలబద్ధము, ఆలెలితకుండుట, తలతిప్ప
దము, కాంతిహీనత, గుల్మము, మూలరోగములు, ఇంకను ఆశేకరోగములును గుణపరచును. విద్యార్థులకును, వ్యాయామికులకు
6 ఔన్న సీసా 1-కి రు 1-0-0 అ.
రు. 2 లు ఔషధములు కొనువారి! మా శ్రీరాములవారి పట్టాభిషేక కార్యాలయం ఇనాం.

ప్రాచి, సం 881, తంబుకెట్టిపేడి, మదరాసు. ప్రాచిను.డి పీఠింపంపబడవు.
చాళ్యపు వెంకటాచల పండితులు, శ్రీ శతారాఘవవైద్యశాల మైసూరు. (4)

వెంటుకలే అందము?

రాలిపోకుండు, జాగ్రత్త!

వెంటుకలు దువ్వెనతో ఊడిరాకమునుపే త్వరపడుడు.
ఊడివచ్చుట మొదలు పెట్టినయెడల వెంటుకలుపాడైపోవును.

అంతవరకు రాసియవద్దు

నేడే

కామినీయానూనెను

వాడుట మొదలు పెట్టుడు

(ఇది రిజెప్టరు చేయబడినది.)

వెంటుకల కెట్టి రోగమున్నను, శిరోమండ్యమున్నను, యిది దివ్యౌషధము
వెంటుకలు చిట్లుట గాని, గరుకు గాని యుండదు
మీ వెంటుకల మరల యెప్పుటి మెత్తదనమును గల్గి జట్టువలె నుండి మెర
యు ముందును.

ఈ రోజునకే దీనిని పరీక్షించి చూడుము

వెంటుకలు యెట్లుకృత్రిమగునో కనిపెట్టుడు

కామినీయా తలనూనెను నిన్ను సర్వోత్కృష్టమైనది జేయును.

నెల బుడ్డి 1-కి ఒక రూపాయి. వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

అన్ని వోట్లలోను ఈ క్రింద తెలుపబడిన ప్రకారము విక్రయించబడుచున్నది.

మీకు నువాసన ద్రవ్యము, లేక అత్తరు కావలసినప్పుడు

"ఓటో దిల్ బహారు"కు వ్రాయుడు.

ఇది రిజెప్టరు చేయబడినది. అత్యుత్కృతమైన గుణముగలది.

ఔన్న బుడ్డి 1కి ధర రు 2-0-0

దాము బుడ్డి 1కి ధర రు 0-12-0

1/2 దాము బుడ్డి 1-కి ధర రు 0-8-0

కొన్ని చుక్కలు చేతిరుమాలయందు చల్లిన మిక్కిలి

మనోహరమైన వాసన చుట్టు ప్రక్కల వ్యాపించును

ఇది మందు అమ్మువారందరికడనున్న, సరస అమ్మువారికడనున్నా దొరుకును. లేకున్న,

సోలు యేబంట్లు:- ఆంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ,
155 జమ్మామకీదు, బొంబాయి.

126

మన దేశపుదురవస్థ

గమనింపుడు

గమనింపుడు

తల్లిపాలుత్రాగు పిల్లలకంటే పోతపాలుత్రాగు పిల్లల మరణము
15 రెట్లు అధికముగ నున్నట్లు ఆ డాక్టరు ముతుగాయత్రకటింతి
యున్నాడు, గనుక హార్లిప్సు మొదలగు కృత్రిమ ఆహారముల నివృత్తి
ఆయుర్వేదభూషణ నోరి రామశాస్త్రిలవారి

తల్లులకిచ్చినయడల

చనుబాటు అద్భుతముగ గలుగును.
దీని గుణ మత్యాశ్చర్యము. అతిశయోక్తి కాదు.
రాత్రినేవించిన పుడయమునే గుణ మిచ్చినవార లనేకులుగలర.
బుడ్డి 1 కి నెల రు 1-8-0. వి. పి. సహ రు 2-0-0.
ఆయుర్వేదనిలయము, బెజవాడ.

ఓరియంటల్ గవ
ర్న మెంటు సెక్యూ
రిటీ లైఫ్ అస్యూరన్సు
కంపెనీ లిమిటెడ్.

(1874 సంవత్సరమున హిందూజేతనానందు ంకార్యోజ్ఞ
రేటు చేయబడినది.)

హెడ్ ఆఫీసు, బొంబాయి.

పూచీగా 3 విధముల లాభముగల పాలనీ
ముసలితనమునందు, కుటుంబసంరక్షణమునకు అగు
కూలముగా నుండునట్లు ఒకక్రొత్తసమాప్తమైన

భీమాపద్ధతిని

672

ఈకంపెనీ ఏర్పాటుచేసియున్నది

ఈ ఆకర్షించెను పాలనీప్రకారము పూచీ
యివ్వబడు లాభములేవన,

(1) 25 సం॥ములోపల మరణము సంభవించు విషయ
ములో యిచ్చుటకు అంగీకరించిన ఒక పెద్దమొత్తము చెల్లించ
బడును.

(2) నిర్ణయకాలము పూర్తియగువరకును జీవించుయున్న
విషయములో చెల్లించబడిన సొమ్ముకు సమానమైన సొమ్ము
నగుదుగా ఏర్పాటుప్రకారము చెల్లించబడును.

25 సం॥ములైనతరువాత మరణము సంభవించిన మొద
టియిచ్చుటకు తీర్మానించబడిన సొమ్ముకు సమానమైన సొమ్ము
చెల్లించబడును.

ఈలాభములతోకూడి పాలనీవారుడు తనకష్టమున్న
ఈఅమాల్కమైన లాభములను పొందుటకు ఆర్హుడు.

(పిమ్మటములను 25 సం॥ రములవరకును లేక మరణకాల
మువరకును చెల్లించవలెను.

వివరములకు ఈదిగువ చిరునామాలకు వ్రాయవలెను.

Oriental Assurance Buildings } F. E. Vaid
Post Box No. 8, Madras. } Branch Secy,
Bangalore Branch :- St. Mark's Road,
Bangalore.

Trivandrum Branch:-Trivandrum,

హనుమానబు

మిక్కిలి పేలైనది!

ఎల్లప్పుడు శుభయోగింపుడు!!

ఎస్. రంగనాథం శెట్టి అండు బ్రదర్, 12 - బందరువీధి, మదరాసు.

(17)

వాణిముద్రాక్షరశాల, బెజవాడ.

అచ్చు బ్రెండుపనులు, రిబ్బరుప్లాంపులు, నీళ్లు, రాగి, బంగారము, వెండిసామా
నులపై చెక్కుట, బ్లాకులుచేయుట, ప్లేషునరీ సామానులు (609)

ఎంగ్లెవింగు

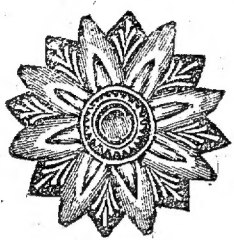
“ఇప్పుడే నీ మ క మ ల ము లు కొత్తగా దిగుమతియైనవి.”

సురజ్ఞేమల్ లల్లుభాయి అందుకో

113 ఆదిత్యునిపాఠశాల, మద్రాసు.

మాకు స్వల్పవస్తువు లేక గొప్పవస్తువు అను వ్యత్యాసమేలేదు.

సామాన్య సౌకర్యార్థమై చిన్నవస్తువులుకూడ మిక్కిలి అందముగను,
దృఢముగాను తయారుచేసి అమ్మకమునకు సిద్ధముగ నుంచుకొన్నాము

శామంతిబిళ్ల 1/2 సవరముది

మజారిత్ సహ

రూ 12-0-0

1/4 సవరందిమజారిత్ సహ

రూ 8 0-0

కొప్ప

1/2 వరహాత్తుల్ తయార

గును. మజారిమాత్రము

రూ 4-0-0

ఉమ్మడి రామయ్యకెట్టి, గురుస్వామికెట్టి కంపెనీ,

నగలవర్తకులు నెం, 25 లై నాబజారుగోడ్డు, మద్రాసు.

1842 (3)

దు ర్యో ధ న ప రా భ వ ను.

కొత్తనాటకము. వెల 0-10-0

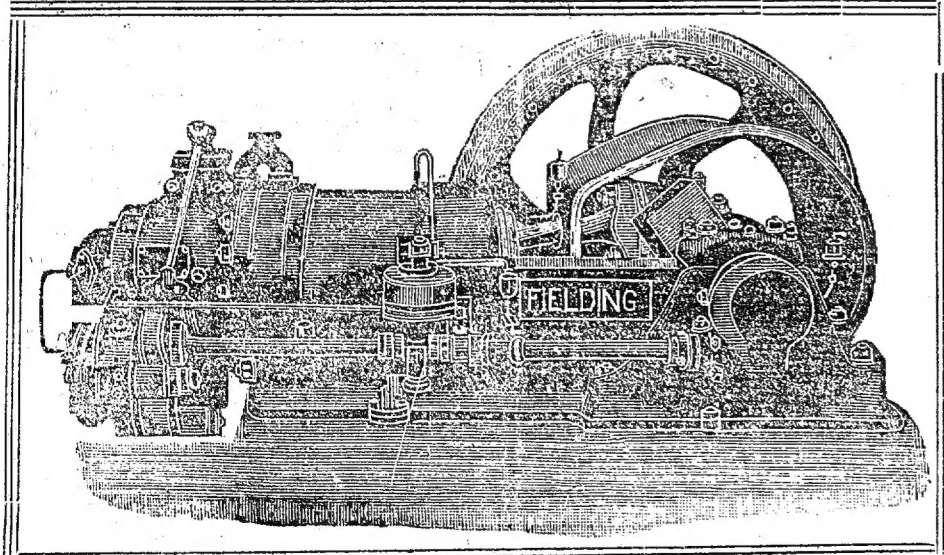
గ్రంథకర్త: పల్లె వేంకటసుబ్బారావు, గుంటూరు.

సంస్కృత గ్రంథములు — తెనుగులిపి

ఆమరకోశము మూలము. — స్వల్పార్థము, ఆంగ్లేయ	ఆంధ్రనిఘంటురాయము — ఆంధ్రభాషామంగళసాం,
భాషాంతరపదములుగలది చిన్ననైజా అట్టలైదు 0 0 0	ఆంధ్రభాషా శేషము, సాంబనిఘంటువు) కాలికో 0 0 0
సవరకాండము మూలము 16 పట. కిత్తనలైదు 0 0 0	" అట్టలైదు 0 0 0
స్తోత్రార్థము 1 వ. భాగము కిత్తనలైదు 0 0 0	రామచానుచరితము 0 0 0
డిట్ 2 వ. భాగము " 0 0 0	డిట్ కాలికోలైదు 0 0 0
డిట్ 3 వ. భాగము " 0 0 0	సృసింహాశీతము — మూలముమాత్రము 0 0 0
క్రితగద్యము. — మూ. ముమాత్రము, చిన్ననైజా 0 0 0	బాలరామానుజము డిట్ 0 3 0
క్రివిష్ట సహస్రనామస్తోత్రము, చిన్ననైజా 0 3 0	ఇందిర " 0 0 0
డిట్ నామాకలిసహ 0 0 0	క్యామల " 0 0 0
	శ్రీవేంకటాద్రిస్వామీకీర్తనలు 0 0 0

ఆర్. వెంకటేశ్వర్ అందుకో., ఆనందముద్రాలయము, మదరాసు.

ప్రసిద్ధికెక్కిన పిల్లింగు శెమిడిశల్ క్రూడాయిలు యింజనులు

యీ యింజనులు రమారమి యుద్ధమునకు పూర్వము పున్నస్వల్పధరలకే అనుబంధమున్నవి. అన్నిసయిజాలు స్థానలో సిద్ధముగానున్నవి. యివి కొనుటవల్ల అన్నివిధములచేతను లాభమును పొందవచ్చును. మిల్లులకు కావలసిన యావత్తు సామానులుకూడా అతి భరస యింజను ధరలకు దొరకును ఆలశ్యముచేయక వెంటనే వ్రాయుడు.

586 సోల్ యేజంట్లు: — డి. యల్. శాస్త్రి అందుకో,

12, తంబు శెట్టిపీఠి, మదరాసు.

ఆంధ్రహిందీ ప్రచారము

శ్రీమంత్ పీసకాటి కామేశ్వరస్వామి శాస్త్రిగారు జూలై 19వ తారీఖున వ్రాసిన లేఖన జవాబుచుట్టవ ముందు ఆంధ్ర హిందీ ప్రచార కార్యాలయము యొక్క యధాధికారిని కులను గురించి కొంత చెప్పవలసియున్నది.

నేను ప్రచారకార్య మారంభించినపుడు 19 మంది ప్రచారకులు మామారు రు 250 ము మాసికాదాయము గలరు. అయిదు లేక ఆరుమాసములలోనే ప్రచారకుల సంఖ్య 26 మాసికాదాయము రు 700 బువరకు వృద్ధిపెట్టెను. నేను ఉత్తరహిందూ సానజనుల బోవుటకు ముందు 35 ప్రచారకులు; రు 700 బు రు 1000 కొంచువధికముగా మాసికాదాయ ముండెను. ప్రస్తుత మార్గదేశమున నుమారు 25 గురు ప్రచారకులు మాత్రమే పని చేయుచున్నారు. ఆర్థికస్థితి రు 1000 వరకు మాసికాదాయము వచ్చుచున్నది. దీనికల్లానే పాఠశాలకళ్యాణము, నేను పనిచేయుచుంటినో లేక కార్యాలయ ధన మంతయు వ్యర్థముగా క్షయము చేయుచు నుఖున భరించుచుంటినో గ్రహించగలరు. కార్యాలయ ధన మంతయు నేనే యుపయోగించుచున్నా ననియు మిగిలిన యాద్యము లేవచారకులకొరకు ఖర్చుపెట్టుచున్నా ననుచుండగ యాత్రేయ.

కార్యాలయార్థిక పరిస్థితి యెట్లుండెనో ధన క్షయము చేయుటకాశముండెనో లేనో ప్రచారకులు, నాయకులు, ఆంధ్రశ్రీకా పాఠకులు గూడ తెలుగుదురు. నేనును జమానాద సాదును నవంబరు మొదలు ఫిబ్రవరి ఆంతమువరకు విద్యాలయములో కిక్కురించుచుండిన విద్యార్థులకు గూడ భవాభావముచే నెట్టియిక్కట్టుల బడుచుంటిమో తెలియును. మేమెట్టి దీర్ఘక్రమాలతోను భోజనములైనను తగు ధనము లేక నెట్టి యాకస్థ ననుభవించుచుంటిమో వారు చూచియే యుందురు. ఇట్లు చుటకు ముఖ్యకారణము కార్యాలయములో డబ్బులేమండెను మాకు వేతనముందీసికొనుటయే గవ్వముగ నుండెను. అయిప్పటికే మాకు గరియైన సమయములో వేతనము దొరుకుట లేదని యే ప్రచారకులకు యిప్పు డిం తెలియుచుండలేదు (శ్రీమాన్ కొత్తాల్లగారి సమక్షమున ఆంధ్ర హిందీ ప్రచారసమితి సమావేశమైనపుడు మాయింపు రివేరెన్సు నకర్పనముగా కార్యాలయమున నున్నదని స్పష్టముగా తెలుపబడినది. ఈ యన్ని విషయములు శ్రీ యంత లేచినాడ నుండర రామిరెడ్డిగారు, దిగువర్తి వాసుమంతరావుగారు బాగుగా తెలుగుదురు. నావృద్ధిలో వదిలిన ప్రచారకులకు నేరెండుదినములో వేతనముంచుగా వేతనము పంపుమంటిని. కేంద్రములనుండి వేతనము పొందు ప్రచారకులకు అల్లెమొగ్గు గనుక కొంచె మాలస్యముగా వేతనము దొరుకుచుండెడిది కాని కార్యాలయమునుండి వేతనము పొందు ప్రచారకులకు మాత్రము రసీదురాగానే వేతనము, ఉంపుచుంటిమి. కేంద్రములనుండి ప్రచారకుని వేతనము దొరుకుట యాలస్యముగునగు దోచిపో ముందునే కార్యాలయమునుండి బంపుచుంటిమి. ఇట్లే బుచ్చిరెడ్డిపాలెం, కాశి, ఆంగలూరు ప్రచారకుల కేతనములు పంపియుంటిమి. అవసరము వచ్చినప్పుడు నా బద్దతుడి కాని కార్యాలయమున నుండిగాని ప్రచారకులకు సహాయ మొసరించుచుంటిని ఒక ప్రచారకునికి నేను ఒక పర్యాయము రు 65-0-0 బు సహాయ మొసరించియుంటిని. ప్రచారమునకు ఇవ్వడుకూడా జీతసరం వచ్చినప్పుడు నాభాధ్యతమీదనే సహాయము చేయుచున్నాను. వారిబద్దతుండి రాని యెడల స్వయముగా ఇచ్చుకొన వలసి వచ్చుచున్నది విద్యాలయమును చదువుచున్న విద్యార్థులకు గూడ భవావశ్యకత కలిగినపుడు వారికి ఏ భయము సహాయ మొసరించినదియు క్రిందిటి తెగలో చెవిదిన విద్యార్థులకు దుం యెరుగుదురు.

ప్రచారకులు తమ కేంద్రమునుండి తమవేతనము, ఎట్లుకనూలు చేసికొన గలరు అనునది మూడవశ్రేణి.

ఒక స్థానముండెనుండి హిందీ అధ్యాపకము ఒరించుట యే ప్రచారకుల కర్తవ్యముగాదు. చిన్నపెద్దలలో కలయుచు హిందీపట్టు వారికి ఉధి! సానుభూతి కల్పించుచు హిందీ నేర్పు కొనకలెయినది ఉత్సాహితులుగా చేయుట స్వయముగా వ్రాసుటలు నడపించుట తమతమ కేంద్రస్థానములలో హిందీ గ్రంథాలయములను స్థాపించుట వార్తాపత్రికలను తెప్పించుట తమలకు ఆర్థికసహాయమునై ప్రార్థించుట హిందీ ప్రచారోన్నతి కొరకు వలయు అన్నిమార్గముల నవలంబించుట ప్రచారకులకర్తవ్యము. హిందీని గలపురు ధనవంశముచేయుట ఆంత కష్టమైనపనిగాదు. నేను స్వయముగా ఒకటిన్నర సంవత్సర నిూకా క్షయచేసికొని నెల్లూరునానులకు శిల్పియైపోదు. అన్ని కేంద్రముల క్షయకాపకుడే స్వయముగాపోయి, ధనసంగ్రహముచేసి!

The Madras Ayurvedic Pharmacy, Ltd.

Authorised Capital—Rs. 2,00,000.

Subscribed Capital—Rs. 1,50,000.

NO PARTY

WHETHER one is a co-operator or a non-co-operator, a liberal or a conservative, a swarajist or congress man, a brahmin or a non-brahmin, an official or a politician, a moderate or an extremist they have but one opinion, and perfectly agree on one subject.

NO SPLIT

They may have a hundred differences, a hundred opinions, a hundred programmes,—they may speak from a hundred platforms, they may be inside the council, or they may be out; it makes no difference on this matter. They are all one, and have but one voice,—they are all unanimous in their verdict on the value of

No Division

"SIDDHA KALPA MAKARADHWAJA"

as a great remedy for all diseases—small and great.

SIDDHA KALPA MAKARADHWAJA is a great pacifist. It brings new life to the people, and gives them new hope, and broadens their outlook on life. In that healthy frame of mind there is no room for worry, distrust, ill-feeling, anger and other qualities. Here is Siddha Kalpa Makaradhwaja's value as a healer of differences in and out. It equally benefits all classes of people—party or no party, suffering or healthy.

The Veteran Politician
AND
Staunch Congressman,
Sri Jut C. VIJARAGHAVACHARIAR,
President of the Indian National
Congress, Nagapur, 1920 says:—

"I was intending for over a year to visit the Madras Ayurvedic Pharmacy, Ltd., and have had the pleasure of doing so to-day. Everything is neat and inviting. But what struck me most is the testimony of the high value of the Medicines, especially "SIDDHA KALPA MAKARADHWAJA" from persons who used them, and that in language and spirit perfectly genuine. I congratulate the Managing Director and Senior Physician, Ayurveda Ratna Pandit, Dr. N. V. Sriramacharlu Ph. D. Sc.,"

MADRAS. } (Sd) C. Vijaraghavachariar
18th April, 23.

Rao Bahadur
Sjt. R. VIRARAGHA AIYANGAR.
Chief Justice,
High Court of Travancore, says:—

"I have been desiring for sometime to pay a visit to the Madras Ayurvedic Pharmacy, Ltd., conducted by Dr. N. V. Sri Ramacharlu Ph. D. Sc., whose medicine "SIDDHA KALPA MAKARADHWAJA" pills have been highly praised for their efficacy and have obtained vast circulation in the country. I visited the Pharmacy to-day and had great pleasure in saying that what I observed simply justifies the high praise bestowed upon them and the vast circulation they have obtained. The promptitude with which orders are attended to and advice given to the patients who came to the Doctor, is especially noteworthy, I with Dr. N. V. Sri Ramacharlu all success."

MADRAS. } (Sd) R. Viraraghava Aiyangar
14th May, 23.

The Great Desabandhu and
Staunch Swarajist,
Sri Jut C. R. DAS,
President of the Indian National
Congress, Gaya, 1922, says:—

"It has given me great pleasure to accept the invitation of Ayurveda Ratna Pandit, Dr. N. V. Sriramacharlu, Ph. D. Sc., to visit the Madras Ayurvedic Pharmacy, Limited, of which he is the Managing Director. I have had the pleasure of noting from the very large number of testimonials and communications received by him of the excellent results achieved by the use of the medicines of this Pharmacy, particularly the "Siddha Kalpa Makaradhwaja," on the part of many people in several provinces of India, European and Indian, Parsi and Christian, professional Medical men and laymen alike. It is unnecessary for me to reiterate my faith in the value and efficacy of the ancient and valuable Ayurvedic system of medicine of this land whose resuscitation through the efforts of gentlemen like Dr. N. V. Ramacharlu is but one sign of the great National regeneration and revival that we are now passing through. I trust that this institution will flourish and be a means of great help to suffering humanity in the land."

31st May, 1923.
MADRAS.

(Sd) C. R. DAS.

**Siddha
KALPA
Makaradh-
waja**

Great Healer

**of Physical,
Mental and
other Ills**

Price:—Rs. 10 per
Phial of 60 Pills.

Siddha Kalpa Makaradhwaja is the greatest all-round remedy of the times. By its universal application and its unfailing cure it has obtained the foremost place in the ranks of effective medicines. It is prepared from ancient Ayurvedic formulæ in accordance with modern principles of Western Medical Science, under the direct personal supervision and guidance of

**Our Senior Physician and Managing Director, Ayurveda Ratna Pandit
Dr. N. V. SRIRAMACHARLU, Ph. D. Sc.**

Some of the most valuable ingredients, such as Gold, Mukta, Fraval, Leuba, etc., and indigenous herbs enter into the composition of S. K. M. Their preventive and curative principles are conserved and presented in this remedy. They act on the human system thoroughly, efficiently and perfectly and drive away all impurities from the blood which is the basis for perfect health. Thousands from all parts of India, Burma and Ceylon have experienced the energising, revivifying effects of this medicine, and thousands have expressed their gratefulness to it.

"SIDDHA KALPA MAKARADHWAJA" CURES

Acidity	Diarrhoea	Hysteria	Neuralgia
Amenorrhoea	Dysmenorrhoea	Impotency	Paralysis
Anæmia	Dyspepsia	Leprosy	Rheumatism
Asthma	Eczema	Leucorrhoea	Spermatorrhoea
Bronchitis	Epilepsy	Melancholia	Syphilis
Consumption	Gleet	Menorrhoea	Venereals
Diabetes	Gonorrhoea	Neurasthenia	etc.

Begin to Get Well To-day by using **SIDDHA KALPA MAKARADHWAJA**.

The Madras Ayurvedic Pharmacy, Ltd.,
44, Govindappa Naick Street, George Town, MADRAS

Telephone: 1034

Post Box No. 151.

Telegrams "KALPAM"

జాతీయపతాక సంరక్షణము

3 వ తేదీ సత్యాగ్రహము

3 వ తేదీన సాగవులలో ముగ్గురు సత్యాగ్రహ మొనరించిరి. 2 వ తేదీన సాగవుల రైలుస్టేషనులో 22 మందిని అరెస్టుచేసిరి. 3 వ తేదీన జేసాయలపేటకు 3 మందిని సింధు పరిశ్రమలను యిద్దరిని సంయుక్త రాష్ట్రముల కలఃటి (ను ఒకని మొత్తము 11 మందిని రైలుస్టేషనునంద అరెస్టుచేసిరి.

శిక్షలు

డాక్టరు చంపకలాలు ఘోషాగారు ముగ్గురు మూడు కలఃటిలకు 48 మందిని 3 వ తేదీన చెరియొకరినరము 180 రూపాయలను, (ఆ. (పె.)

అరెస్టుల మొత్తము 1420

నేటు జమునాలాలు బజాజుగారి

మోటారుపండి వేలము

కొనువారెవ్వరును కనపడలేదు

2 వ తేదీన నేటు జమునాలాలబజాజుగారి మోటారు కారును సగటునెట్లైన వేలముచేసిరి. కాని ఒక్కరూ వేలము పాట పాడలేదు గాన నాటికి వేలమునిలిచివేసిరి. 1 వ తేదీ రాత్రివరకు 1420 మందిని అరెస్టుచేసిరి సత్యాగ్రహ సంఘము వారు ప్రకటించిరి. (స్వరాజ్య)

నాభా మహారాజు రాజ్యత్యాగము

నిర్బంధ మొత్తమునాట్రమును లేదు

మహారాజు రాజ్యమును త్యజించుటలో నిర్బంధములు మాత్రమును లేదు. త్యజించునట్లు చాల పాపకలుకునని తెలిసి కొని న్యకుటుంబమువారితోను ఆత్మలతోను బాగుగా నాలాచించియే గత్యంతరములే మహారాజు స్వయముగా రాజ్యాధికారమును త్యజించుటకు నిశ్చయించెను. ఈ సందర్భము ఫిరేజీ కు నెలలో ఢిల్లీలో సంస్థాపాధికారుల కథ జరిగినపుడు మహారాజుచేటికి వెళ్లితాను రాజ్యాధికారమును వశం దలచితిని గావించియెరు నట్లును ఆనాడుగా రితో నపుడే తెలిపెను. ఈ తేనును బహిరంగముగా విచారణచేసినచో మహారాజుగా రే శంకల్పముతో రాజ్యాధికారమును వదిలిపో ఆంకల్పము కొన పాగుటకే విలువదని నాభా సంస్థానమున ప్రధానాధ్యక్షులగు లగు వి. ఎస్. నేను ((ధానకార్యదర్శి), గురువయాల సింగు (భాగిగి కార్యదర్శి) అత్యుపాధ్యక్షులు (సహాయ అధ్యక్ష సభ్యులు) వారిరాం (పరిశ్రమ ప్రాసిక్యూటరు) తిహార్తయ నోవాను (దివాను) గార్లు సంతకములు చేసి గురువయాల ప్రబంధ సంఘాధ్యక్షుల కొక లేఖను పంపిరి. (ఆ. (పె.)

గురుద్వారా సంఘమువారి

ప్రకటనలు

విశ్వాసముగల ఉద్యోగులను తొలగించిరి

మహారాజులు విశ్వాసముగల ఉద్యోగులను 15 గురిని ప్రారంభముననే (ప్రతిభావారమువారు తొలగించిరి. వారిలో సర్దారు కాలాసింగు (చీఫ్ కమిషనరు ఆఫ్ సెక్షన్) భాయా శేజ సింగు (కలీలు) గార్లను చెరసాలలోనుంచి, పోలీసు మా పర్సంటువర్గాదు జీనుసింగుగారిని అరెస్టుచేసి ఆయనపైన కేసు చేసిరి. సిటీమేజిస్ట్రేటు ప్రారణమినిపుడు, ప్రెసాన్మినిపుడు, జ్యూడిషలు కమిటీసభ్యుడు మున్నగువారిని 12 గురిని పనిలోనుండి తొలగించిరి. వారిలో సిటీమేజిస్ట్రేటు కప్ప కక్కినవారందరూ సిక్కులు అని కిరొవజీసంఘమువారు జూలై 29 వ తేదీన ప్రకటించిరి. (హిందూ)

మధురలో కల్లుదుకాణములు

సాలినా యిబారావేలము

ఈ నెల 1 వ తేదీన మధురలో తాలూకా కచేరీలో కల్లు దుకాణముల సాలినా యిబారా వేలమును డిప్టీ కలెక్టరు జరిపించెను. మధురకల్లుజములో నున్న సాలిగు దుకాణములను 109,200 రూపాయలకు అమ్మివేసిరి. గత వర్షాదాయము 1,41,000. మధురకలీబాని, 30 దు కాణములను 1,96,728 రూపాయలకు అమ్మివేసిరి. గతవర్ష రాదాయము 3,67,440 (ఆ. (పె.)

డా॥ వరదరాజులునాయుడుగారు

ఉసిలంపత్రిలో కేసు విచారణ

3 వ తేదీ మధ్యాహ్నము ఒంటిగంటకు ఉసిలంపత్రిలో కలఃటివిషయము మేజిస్ట్రేటుకోర్టులో కేసు విచారణ ప్రారంభమైంది. డిప్టీమేజిస్ట్రేటు పోలీసుమాపర్సంటు మున్నగు పోలీసు ఉద్యోగులందఱును కోర్టున వచ్చిరి. రామస్వామి నాయకయ, దండపాణిశర్మ, వైద్యకాథ్యాయులు, వారాయణస్వామి అత్యుప గార్లు మున్నగు కార్య గమ్యులభిములు కలఃటివల కోర్టునవచ్చిరి. నాయుడుగారు వాదించలేదు. స్టేటుమెంటు నిచ్చిరి.

స్టేటుమెంటు

కేసు దొంగిలించు నిర్దోషినియు కూడ తెలుపను. సం చారసంభావనా స్వాతంత్ర్యము ప్రతిష్ఠికిని జన్మపాత్రు. మద లోద్యోగులు నాకు పంపిన ఉత్తరువు ఆక్షరము నిరంకుశము నిర్దేశము. ఈ ఉత్తరువులను పాటల ప్రధానపాత్రులకు భంగము కలుగుదున్నది. అత్యుపగారమును నిజపుకొనగోరిన నేను దానిని తిరస్కరించుట కంటే పాథనాంతరము లేదు. బహిరంగపరంక పరిశ్రాస్థానకర్త సంరక్షణార్థమే నేను దానిని తిరస్కరించి ఉత్తరువు పాలెములో ఒరిగిన సభలో సభ్యులతో పర్యాయము నొసరిన. ఆనమావేళమునకు ఎల్లవారిని విన్నవించి గా రా వీ య లేదు. కాం గ్రెసుసభ్యులను కాం గ్రెసుపట్ల సానుభూతి కల వారిని మాత్రమే రా నిచ్చిరి. వారికందరిని టిక్కెట్లుచ్చిరి. టిక్కెట్టులేవారి నెవ్వరిని రానివ్వలేదు. ఆయవలన ఉత్తరువులతో పోలీసు ఉద్యోగులు భద్రవమృటకు విలులేక టిక్కెట్టులు కావలెనని పోలీసు యిన్స్పెక్టరు నుందరం అత్యుపగారు అభ్యుతపదగు నన్నును గా నే ననువదించితిని. కార్యగమ్యుల ప్రతినిధులగునా రాసభకు రావననుమే లేదు. అట్టిచో ముద్రికనుగా నా ఉపకారమువలన అల్లరిజరుగును అందువలన కాంతికి భంగముకలుగునని అంతరాత్మ ను గుర్తించిన ఏ ఉద్యోగియైన నెటులచెప్పవలదు? దౌర్జన్యము జరిగిన మా కాలియోద్యమునకు నిరోధముకలుగును. కాన దౌర్జన్యము కలుగుటందే చేయుటకు న్యాయక్రమ రక్షణోద్యోగుల కంటే నే నే హెచ్చుగా శ్రద్ధలూరియుంటిని. కాన నేను కాంతికి భంగముకలిగించునట్టియు (ప్రజలకు మనస్తాపమును కలిగించు నట్టియు ఏ నేరమునై చేసితిండుట సర్వాభిప్రాయము నేను నిర్ధారణగా తెలుపుచున్నాను. కాని మీరు నాకేకీకేసేనను నేనం గీరించెదను. అనిర్బంధసంభావనా స్వాతంత్ర్యము ముఖ్యతకును స్వాతంత్ర్యమై యుండదానిని రద్దుచేయుటకు పట్టుకలతో చేయుచున్న ప్రయత్నమును విఫలమొనరించుటకు మహావీర్య కరు త్యాగమును కష్టాభిమానమునే సాధనములని నాయుడుగారు వదిలిరి. (ఆ. (పె.)

ఆరు నెలలు కంటి న శిక్ష

300 జుర్రానా లేనిచో మరి 6 వారములు

కఠినశిక్ష చేయబడెను

డాక్టరు వరదరాజులు నాయుడుగారి కేసులో 3 వ తేదీ సాక్షులకలము తీర్పుచెప్పబడెను. ఆరు నెలలు కఠినశిక్ష యు 300 రూపాయలు జుర్రానాను జుర్రానాను చెల్లించని చో మరి ఆరువారములు కఠినశిక్షయు చేయబడెను. నేడు (4-వ తేదీ) ఉదవాచన నాయుడుగారిని మధుర చెరసాలకు పంపిరి. (ఆ. (పె.)

ద్రవిడ రాష్ట్రీయ మహాసభ

శ్రీమతి కస్తూరిబాయి గాంధీగారు

రాష్ట్రీయమహాసభతో రాష్ట్రీయ భిలాభకుగభనుగాడ జరుగదలచిరిగాని ప్రభుత్వము నిలిపివేయబడెను అని రాష్ట్రీయ భిలాభకుసంఘ కార్యదర్శి ప్రకటించెను.

భిదరు ప్రదర్శనము

నేలములో క్రొవరియూమాక్కలులో యా నెల 18 వ తేదీన శ్రీమతి కస్తూరిబాయి గాంధీగారు భిదరు ప్రదర్శనమును ప్రారంభించెదరు. (ఆ. (పె.)

తమిళనాడు బ్రాహ్మణేతరులు

తిరుమనాపల్లి అగస్టు 3:— ఈనెల 18, 19 తేదీలలో జరుగు తమిళబ్రాహ్మణేతరుల గమావేళమునకు రాదునాడు రాజాగారి కథ్యక్షుడుగ నెన్నుకొనబడెను.

బొంబాయి శాసనసభ

రాజకీయ ఖైదీలనుగూర్చిన ప్రశ్నోత్తరములు

మహమ్మదాలీ షాకతాలిగార్ల విమర్శలు

మాలావా మహమ్మదాలీ షాకతాలీ డాక్టరు కిచలు గార్లు మున్నగు ఫటావాఖైదీల విమర్శనగూర్చి సరియగ తేదీన కేసుకు తెలుపబాలము. వారిలో ఎవరికెంత కాలమును జరగా యియ్యబడెనో దానినిబట్టి ఆ తేదీలు నిర్ణయింపబడును అన ప్రభుత్వసభ్యుడు నుడివెను.

ఖైదీలను కొరడాదెబ్బలు కొట్టగూడదనుతీరాన్యము

“చెరసాలలో నిబంధనల నల్లంఘించినందులకు ఖైదీలను కొరడాదెబ్బలు కొట్టగూడదను తీర్మానమును (త్రివేదిగా రువ పాడించిరి. ఈశిక్ష ప్రాతికాలపుమోటుశిక్ష. అంగ్లేయులెప్పుడును బాధితుల పట్లనే సానుభూతిని కలిగియుండెడి. ముఖ్య విషయముకొట్టియే కలదు. అది భూతదయ. అంగ్లేయులన్ను కొరడా దెబ్బలు కొట్టుట మానినచో భాగ్య తీయులను గూడ కొట్టగూడదు. యవనములను విద్యాధిభుజును రాజకీయముల కొరకు కార్యనాములకేగిరి. వారి రాజకీయదీక్ష ను రూపుమాపుటకు ప్రారముగా పగవీర్యకొనటకు వారిని కొరడాలతో కొట్టుచున్నాడు. ఏదేమున్నదైన (కూంకీలవల్ల రాజకీయభయంబు దీక్ష ను రూపుమాపుట సాధ్యమా కి బొంబాయి వి శ్వ వి ద్యాల యమున వి. ఏ. పట్టము నుబడెననవాడును మహారాష్ట్ర రాష్ట్రీయ కార్యగమ్యసంఘ కార్యదర్శియనగు శేవుగారిని ఎరవాడ చెరసాలలో కొరడాతో గొట్టిరి. ఇదిచాల అక్రమముని (త్రివేదిగారునుడివిరి.

శిక్ష చేయుట సంస్కరణ కొరకుగాదు. బాధననభవింప జేయుటకే. అపరాధిని శిక్షించువలెను భర్త్యును మున్యులందరు నంగీకరించియున్నారు. అది మానవక్రమృతి. శిక్ష ననుభవించుటలో బాధ కలుగక మానదు. ఒకసారి కొరడాదెబ్బలుతిరిగిన అపరాధి మరల నా కరమును చేయదు. అట్టి నేరములను పాశ్చాత్యులు చేసినచో వారినిగూడ కొరడాలతో కొట్టవలసినదే. మూర్ఖి పేట ఖైదీలకు విధింపబడిన కార్యములను వారు నెరవేర్పరైరి. పనిచేయుటకుటకు వారు పంతులు బట్టిరి. వారు దే కథకులై చెరసాలకేగిరి కాని చెరసాలలో నియమములను నెరవేర్పరైరి. అదిచాల హాసకరముగాన వారికి విధేయతను నేర్పటకు ఉద్యోగులు వారిని కొడాలతో కొట్టెరిన హామీనెకటరి నుడివెను.

అంగ్లేజీమాన భయదీక్ష జయిలరను కొట్టెపుడును తిరుగుబాటు చేసినపుడును మాత్రమే వారిని కొరడాలతో కొట్టెదరు. ఈ తేజముగూడ నాపద్ధతికి ఏల ఆవలంబింపరాదని హామీ గోవిందజీ నేటుగారు వదిలిరి.

చెరసాల నిబంధనల ప్రకారము మున్నాఖైదీలను కొట్టిరి. వారికి నియమించిన పనిని వారు చేయకపోవుటయేగాక యితరులకు గూడ నటులబోధించిరి. కాన నది తిరుగుబాటే జగును. కక్కినసాధనములన్నియు విఫలమగుటవలననే కొరడాలతో కొట్టిరి. చెరసాల నియమములకు భంగము కలిగించునట్టి ఏ చట్టమును నేనామోడింపను. చెరసాలలో తిరుగుబాటును కలిగించుట కరకాళ మొనగుటకంటే ఎరిగినో కొండరిని శిక్షించుటయే మంచిది. తిరుగుబాటును కలిగించుటకు, బాధ్యతగల ఏ దొంగతనమును గూడ నంగీకరింపదని చాల గర్హయగరదు. గారు వదిలిరి. ఈ తీర్మానమును 28 మంది ఆనుకూలము. 46 మంది ప్రతిపాదము. 3 స్వీకృతి విగోహియనది. (ఆ. (పె.)

కాశీయందు జరుగు సభలు

బెజారను, అగస్టు 4:— ఈనెల 19, 20 తేదీలలో

జరుగు హిందూసభ యవంతరము అచ్చటనే అరక సంస్కృత సారస్వత సమావేశము 20, 22 తేదీలందు జరుగును. (1) సంస్కృతాభ్యసనపద్ధతి, (2) సంస్కృత సారస్వతాభివృద్ధికి ఉపాయములు (3) సంస్కృత పండితుల కుప్రత్యాపా మొనగుట, (4) జ్యోతిషము, ఆయుర్వేదముల సభ్యసిండుట మొనగుననుస్థు లీ రెండవ సభయందు చర్చింపబడెను. మహాసభ నెలకులు హిందూకళాకాల భవనములందును సామ్రాజ్య సభ విశ్వవిద్యాలయ భవనములందును జరుగును. అగస్టు 28 మొదలు 25 తేదీలవరకును పురమందిరమున, సంయుక్త కలకాలా మిలివాడ సభ జరుగును.

భారతకాంగ్రెసు స్థాయిసంఘసభ

విశాఖపట్టణ ప్రమాణేతము

అవస్థానభవన జరుపుటయే ముఖ్యకర్తవ్యము

ఘూర్జరనాయకుల తంతివార్త

“కొండవల్లి ప్రభుభావనతో కొరంకూడతమున మీర విశాఖపట్టణమున మరల స్థాయిసంఘసభను ఏర్పాటు చేసితిరి. మేమూ సభకు రాజాలనందులకు చాల చింతించుచున్నాము. ప్రస్తుతము అవసరకాంగ్రెసు మహాసభను జరుపుటయే ముఖ్యకర్తవ్యముని నూచించుచున్నాము. విశాఖపట్టణమున సభజనక దగిరిది గాదు” అని మహాదేవ జేకాయ, దేవదాసు గాంధీ, దర్శాపాపాబు గోపాలదాసు జేకాయ, కలిదాసు జవేరిగారు విశాఖపట్టణమునందున్న భారతకాంగ్రెసు సమాధ్యక్షునకు తంతివార్తను పంపిరి. (ఆ. ప్రె.)

భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘమువారి రిపోర్టు ఇప్పటివరకును (3 వ తేదీ) రిపోర్టులకు ఏమియును తెలుపలేదు. ఏదరకు యిటుల నొక రిపోర్టు ప్రకటించిరి.

ఆమోదించబడిన తీర్మానములు

“కన్యా సమన్వయసూచి” బ్రతుకొరకమునాడ చేసిన పరిష్కారములన (జీటిఫికేషన్) ప్రకటించునాడ భారతీయులు అక్కడగలవరకు భంగము లేకుండ ఆయాతరములవారిలో సమానముగ నాదరణను వర్తించునట్లు కవకాతము లేదని స్పష్టమైనది గాన భారతీయుల ఆగ్రహమును వెల్లడించుటకు దేశమునందలి అగ్రహుప్రదర్శక మొనరించుటవరకు గాన ఆగ్రహము 26 వ తేదీన దేశమునందలి టను కాంత్రియు తమకు మరలాలు జయనలెను. ఆనాడు ప్రతిగామమునను సభలు జరుగవలెను. భారతీయులు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యప్రదర్శకమున కిరుగుదాడు. సామ్రాజ్యసభకు పోరాడదు. సామ్రాజ్యదేశ ఉత్సవమును జరుగనూడదు. సామ్రాజ్యసంబంధము లగు సర్వకార్యములను అసామర్థ్యమున వలెను. అను తీర్మానమును అన్నిసభలలోను ఆమోదించవలెను. ఆరీముఖ్యములగు ఫలితము లీ పరిష్కారమునందలి మిడియున్న వని మనదేశమునందలి అన్నిరాజకీయ పక్షముల వారునుగూడ సంగీరించిరిగాన కల్పిన విషయములలో నెట్టికల్పిస్తామోదము లున్నను యీకెనియావారలాలు నందు అన్నిపక్షముల వారునుగూడ చేరుట కభ్యంతరముండ గూడదు” అను తీర్మానము 2 వ తేదీ సాయంత్రము విశాఖపట్టణమున జరిగిన భారతకాంగ్రెసు కార్యసంఘసభలో నామోదించబడి ని కాంగ్రెసు ఉద్యోగులు ప్రకటించిరి.

స్థాయిసంఘసభ

నేడు (3 వ తేదీ) సాయంత్రము 4-30 గు భారత కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘసభ ప్రారంభమయినది. (ఒకవిలేఖరి-3 వ తేదీ).

విశాఖపట్టణమున జరుగనున్న సభలకు వచ్చు వాసుకులకు లెగిన మర్యాద చేయటకు యీ పట్టణమునందున్న అన్ని పక్షములవారును కలసి కేంద్రగా పనిచేయుచున్నారు.

* * *

అరుదెంచిన నాయకులు

జేకభక్త కొండా వేంకటాచార్య (అధ్యక్షుడు), ఆంధ్రప్రదేశ్ దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్య (కార్యదర్శి), పి. రాజగోపాలాచారి, గంగాధరరావు జేకపాండి, బి. జోసెఫ్, ఆంధ్రప్రదేశ్ మాజీరాజకీయసీంగు, గజనల్లి రామచంద్రరావు, బుటాను సాంజుమార్రి, టంగటూరి ప్రకాశం, శ్రీమతి సరోజినీదేవిగార్లు వచ్చిరి. చాలమంది రేపు 4 వ తేదీన వచ్చెనని తెలిసిరి.

2 వ తేదీ సాయంత్రము 6 గంటలకు వరంతి రావు బుచ్చి కూడదరవావుగారి నుండియును కార్యసంఘసభ జరిగినది. ఆ సభకు కార్యసంఘసభ్యులు అర్జునమూర్తిమే వచ్చిరి. అవసరసభకు సంబంధించిన విషయములను స్థాయిసంఘసభలో చర్చించుట కనుమతించినది తెలిసిరి. అవసర సభకు జనమలెనయే చాల ముగ్ధులును అభిప్రాయపడిరి.

సింగారి వేలుగారి తంతివార్త

“అమోహదాన కాపట్టణముననే అవసరసభనూడి ఆవసర కార్యక్రమము యగును. అవసరసభవారి తీర్మానమునకు రెండుపక్షములవారును గూడ బద్ధులుకాదు. ఎన్నికలు జరిగిన

పిమ్మట దాని ఫలితము తెలియకే రెండుపక్షముల వారికి నిగూడ మైకము తొలగును. ఆత్మచాత్యకలంకరత్వము. కాకినాడలో జరుగు కాంగ్రెసుమహాసభ జయప్రథము కాగలదు” అని సింగారి వేలుగారు చెప్పిపునండి విశాఖపట్టణమునకు స్థాయిసంఘసభ వారికి తంతివార్త పంపిరి (హిందూ)

2 వ తేదీన రాత్రి 7 గంటలవరకును కార్యసంఘసభ జరిగినది. వారి 4 లో చ న లు క డు గో వ్యము గా మంచు బె ను, 8 - వ తేదీ ఉదయమున 8 గంటల వరకు కార్యసంఘసభ ప్రారంభమైనది.

3 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 20 మందిసభ్యులు కంగరాప్రెమునండి వచ్చెనని తెలిసిరి. (స్వరాజ్య)

ధూళిపూడి

లోకమాన్య బాలగంగాధరని వార్షికోత్సవము నిర్వహించుటకు మొదలుపెట్టిన కాంగ్రెసువారి యాజమాన్యము (కొండ లోకమాన్యని వార్షికోత్సవము, మేకతాళము లతో విద్యార్థులు కతాములును మహామహులగుటయును భరించి జాతీయగీతములు రాదుమంద గాను వాయుకులు కాంగ్రెసు కార్యదర్శిగారు తదితరులును పాల్గొని పరమాత్మావాక్యతో జరుపబడినది. ఉత్సవానంతరము చచ్చుచుండు భజన యోగి లోకమాన్యగారి వారీకేళ ఫలాన్ని ముచ్చి విరమించిరి. జాతీయ విద్యాలయమునకు తిలకుగారి జీవితమును గూర్చి యువప్రసంగం బడినది. (ఒకవిలేఖరి)

ఫలప్రసరం

ఆగ్రహ 1:— కేటెదినము లోకమాన్యగారికి ఉత్సవము జరుపబడింది. ఉదయమున స్వదేశీవస్త్రములు వీధులమెట్లు విక్రయించబడినది. వీధులకు విశ్వము పందిపెట్టవలెనని సాయంత్రము మంగళవాయిద్యములతోను, స్వరాజ్యవస్త్రాంబులతోను, తిలకుగారి పటము ఊరేగింపుపడినది (ఒకవిలేఖరి).

కొండరాబాదు కంటోన్మెంటువాస్త్రులు కొండరాబాదు, ఆగ్రహ 2:— బట్టల నొసర్చువడ కంటోన్మెంటు కాసనమునందలి యువ కిందరాబాదు కంటోన్మెంటు కమిటీ కర్తవ్యవారము లధికముగ చర్చలోనికి వచ్చెను. ఈకమిటీ యందలివరుగుల నైకాధికార సభ్యులసంఖ్యకు ఎక్కువ కేయటకుగాను మాండింగు అధికము చాలమంది నైకాధికారులను సభ్యులుగనియించెను. 1923 స. హవున్ అక్బరుజేమను ఆత్మను ఆవరణలో బెట్టుటను గురించి గతసమావేశమున చర్చనరిగెను. స్వల్పకృద్ధిలో కంటోన్మెంటు కరివర్తులలో నిలవించుపాటుల తమ గృహములను భారతీయులవలెనని గోరుటకే కాదన మధికార మొనగుచుండెను. అన్ని భాగములకు నీనియమును వర్తింపజేయుట చాలగలెదనియు చాలకాలమునండి చాలమంది అధికారులు, కర్తవ్య కార్యాలయములను ఇతరులును అచ్చట నిలవించుచుండెననియు వీరికే కల్పవర్త్య వధిలో గృహముల భారతీయులరావని ఇతర సభ్యులు తెలిపిరి. కాని నైకాధికారుల ప్రాబల్యముచే వీరిపతిపాదన నిరాకరింపబడినది. భోలోరమునందలి గృహముల అద్దెల పెట్టవలెననియు కంగి కరించుచు నిదివరకు గానించబడిన తీర్మానము నీ సమావేశమున కమాండింగు అధికము రద్దుజేయెను.

ఒక ఆర్మికార్య

ఇండియన్ మరఫింగుల కలాలమున నువ్వారగు బుల్లెట్లూదరు నలుగూర్చు 1923 గోయజి మరణించి యుండెను. ఆర్మికార్య యొక్కానియుండు:ని అనుకొనుచున్నాడు. రాజ్యపరిషత్ ఆగమనము

నవంబరుమాసమున రాజ్యపరిషత్ ప్రాదరాబాదున వర్చించునని తెలియుచున్నది.

నైజాము కొన్నిలు

నైజాము, కాన్సులభ్యక్షుడును 55. ఫలిష్టాన్క మాన్యగారు తన కిదికి రాజీనామా నొసగవనియు, 19 జనవరినాటి పర్యటనానంతరమువరకు అధికారమున నుండవలెనని నైజాముగా రాతిని గోరవలెనును తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

38 వ గుంటూరుయండలగలి వివకొండి తాలూకా మహమ్మల్ గామములో శ్రీ గంధలగూడెం మహారాజాగారి ఆధ్వర్యమున జరుగుననియు కాంగ్రెసు ప్రత్యేకసమావేశమును గురించి తేదీన కిర్వాత్ సభ జరుగుతేయు స్థిరపరచి వెల్లడిపరచబడుననియు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులగు గోపాలాని రామలింగయ్యగారు వెల్లడుచున్నారు.

మృతులగు పార్టీల యుత్తర క్రియలు

పూర్వాచారవరాయణుల విజయము

బొంబాయి కార్మికోద్యమము నందు చర్చ

బొంబాయి, ఆగ్రహ 3:— మూడు దినముల తీవ్రచర్చ జరిగిన తరువాత బొంబాయి కార్మికోద్యమవారి దినమున, మృతులగు పార్టీలకు శ్మశానవాటికను ఒక అగ్ని దేవాలయమును నిర్మించుటకు ముగిసినది ప్రత్యేకము నొసగవలెనని గోరుచు పార్టీ ప్రెమియేషను సంఘమువారి రిపోర్ట్ దరఖాస్తు నిరాకరింపబడినది. సంఘసంగ్రహములను నల్లసంఖ్యాకులు పార్టీలు కేవలమును పాతిపెట్టుట గోరుచు నీవరఖాస్తును వెల్లడించిరి. హిందూ సభ్యులు కొందరు తీసిని బహుచిరి. ఈ ఇరుతరగతుల వారి నైనను పార్టీసంఘమువారు తీవ్ర మగు నాం దో శ న ను సాగించుచు బెరించుచుండిరి. ఈ మూడు దినములందును, సభాభరణమున జనము క్రిక్కిరిసి యుండెను. చాలమంది శ్రీమతి గూడ నచ్చట్లగుట, “జేము జేమును” అను ఖగ్గికాంపాదకు దరు పి. జె. మర్కెగారు వీరికి క్రిమిసలముగ పూర్వాచార వరాయణుల పక్షమున వాదించుచు, చునీపటల భూమిని వైసంఘమువారి కోసగుటకు వీలులేదని ఆక్షేపించిరి. చాలసకరణలు ప్రతిపాదించబడినను అన్నియు నిరాకరింపబడి మర్కెగారి ఆక్షేపణయే నెక్కువ. ఈ విషయము సభ్యులు (ప్రకటించినట్లును) ప్రేక్షకులం యత్నాచా మువరముగ హెచ్చిరిమ నాయకుని భుజములొక నెక్కించుకొనిపోయిరి.

పట్టపగలు బందిపోటు

పోస్టుమాస్టరు చంపబడుట

కలకత్తా, ఆగ్రహ 4:— కలకత్తానందు పట్టణ మధ్య భాగమున కలకత్తాలోని పట్టి యందు పోస్టు ఆఫీసున దారుణ మురు బందిపోటు జరిగెను. బందిపోటువారైతే భగము నొప్పగించక పోవుటచే పోస్టుమాస్టరును అమృతలాలు కేగారు రివాల్వరుతో కాల్చివేయబడిరి. బంది గొట్టు వారలలో నొకడు కట్టుకొనబడినది. భగ మేమియు పోలేను.

తపాలాశీకు చాల సంఘట గొండులయందొకనన్నని వీధియందు గలది. నలుగురు మనమృతము మర్యాదకల్గువలె దుస్తులను ధరించి వచ్చిరి. అప్పుడు కార్యాలయమున ముగ్గురు గుమాస్తాలు తమ వసులను దా మొనర్చు కొనయండిరి. కచ్చిన సర్కెలోను ముగ్గురు మొవల నుండిరి. ఒకరు పోస్టు మాస్టరుగద్దకు కని రివాల్వరును గురిపెట్టి ఆదినమున కచ్చిన భగమునంతను ఇచ్చివేయవలెనని గోరగా నారదు నిరాకరించెను. వెంటనే బందిపోటుదారుడు రెండుగుండ్లు ప్రేల్చెను. అమృతలాలు వెంటనే మృణించెను. వెంటనే బందిపోటు దార్లందఱును పారిపోవుచు వెంట తిరుముకొని వచ్చుచున్న వారిపై రివాల్వర్లకు ప్రేల్చుచు వరుకెత్తిరి. ఒకభారతీయ యువకుడు ఎర్రమృతమును జురక వారిని వెంటనంటి ఆది దొకరిని కట్టుకొనెను. ఇంతలో మిగిలినవారు ఆరనికి సహాయముగ కని బందిపోటుదారుని పట్టి దెచ్చి పోలీసుల వశపరచిరి ఆదినమున కార్యాలయ మనూల్ల మొత్తము 1021 లలో నీ మియు బందిపోటుదార్లకు విక్రేమము. పోస్టుమాస్టరు 15 వర్స గలవల నేవ నొసర్చెను. ఈతనికి 35 వర్సముల వయస్సుండును. ఇవపురకు దేమాయనను ఇవపురకు పుట్టింబును, భార్యయు గలరు.

మీరటు కొట్లాట కేసు

మీరటులో మహమ్మదీయులను కొట్టుటకు 80 మంది కుంఠులను తీసికొని కల్లీండులకు నైజాకాఖిలో గుమాస్తాగా నన్ను వివాహకలాలుగానికి 100 రూపాయలు పాశ్చాత్య చేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

ఆగమనము:— 55. పి. ఎస్. కిర్వామి ఆధ్యక్షుల ఎ. జె. జి. కేంబెలు (రెనూబ్రోవర్త్ సభ్యుడు) గార్లు బొంబాయిమెయిలు బండిలో వచ్చిరి.

జలందరున మొదటితరగతి మేజిస్ట్రేటుకు లాలా శింకర దాసుగారు తెచ్చిన మానవత్తు దాదాయించు భాయి విచిర సింగుగారు ప్రాసిక్యూటరుభవించిరి.

ఆంధ్ర పత్రిక

1928-వ సం॥ ఆగస్టు 4 వ తేది

శనివారము

నూతనావకాశము

నిర్బంధములు బల మగుకొలదియు, దేశమును కేవలవర్తిమతముననుచున్నట్లు గ్రహించవలయు. ఇట్టి పరితలలో జయమొందినగాని, భారతదేశము గమ్యస్థానము జేరదు. తాత్కాలిక సంకటముల జూచి కేవలగొండెదెవారు, జాతీయోద్యమ తత్వమును కనుగొనలేదని యాహించవచ్చును. హిందూ దేశము నీలరంగుమున నెడర్కొనెడి పెక్కుకష్టములు, తుదికు లాభము నే గలిగించకపోవు. నిర్బంధవిధానమును దేశముపై తీవ్రముగ విధింపవలసివచ్చుట, జాతీయోద్యమబలహీనమునకు గాక దానిదార్శన్యమునకే నిదర్శన మని ఎంచవచ్చును. దేశము నిద్రనుండి మేల్కొని చలనము గొంచుచున్న దనుట స్పష్టము. ప్రపంచములో నేజాతీయమున కష్టముల ననభివృద్ధి స్వరాజ్యమును గడించెనా? మితవాదులను సయితము క్రొత్త మార్గములవంకకు దృష్టి మరల్చునట్లు జేయుటకు, కెనియా సమస్య లెలవనిలంపుగ తోడ్పడుచున్నది. కెనియా కరిహార్తును సమర్థించ వారుండజాలరు. సి. రాజగోపాలాచార్యులుగారు విశాఖ పట్టణములో నుడివినట్లు, కెనియా సమస్య దైవసంఘటనమనియే చెప్పవచ్చును. భారతీయుల నిజ శక్తి బయల్పడుట కీ సమస్య తోడ్పడుచో, ఇందునుగూర్చి ధృఢతతో నవసరముండదు. ఈనెల 26 వ తేదిన కెనియా నిర్ణయమున కిసమృత్తి జూపుటకు, హిందూ దేశమందంతటను శాంతియుతమగు హరితాళమును జరుపవలయునని, అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘకార్యనిర్వాహక సభవారు తీర్మానించిరి. సామ్రాజ్య ప్రదర్శన మునుండియు, సామ్రాజ్య సమావేశమునుండియు, సామ్రాజ్యోత్సవములనుండియు, ఇతిరి సామ్రాజ్యవ్యవహారములనుండియు భారతీయులు వైదొలగవలయు నని గూడ గోరబడెను. అతివాదుల నబదు వారు మాత్రమేగాక, శాస్త్రీగారి బోలు మితవాదులు సయితము ఇట్టి సూచనల గవించుట, కాలస్యభావమని చెప్పవచ్చును. ఎన్ని మార్గముల నాలొచించినను, ప్రస్తుతస్థితినుండి బయల్పడుటకు సహాయనిరాకరణముదప్ప వేరుసాధనము గనుపించకున్నది.

సహాయనిరాకరణము పనికిరాని ఎవ్వ రెన్ని చింతముల బలికినను, అది దప్ప వేరొక మార్గమును జూడజాలకున్నాడు. హైందవ రాయబారులలో నొకరిగు కామతుగారు మాత్రము, తామవలంబించదలచిన కఠిని సహాయనిరాకరణము కాదని చెప్పిన జెప్పవచ్చును. క కెస్టిట్యూషనును దాటి తాము సోమని పలుకవచ్చును. శాస్త్రీగారును ఇట్లుటనే చెప్పిరి. కాని, ఏ సేను బెట్టివను ప్రభుత్వసభ్యులు రాజనామా నీయవలయు ననుటయు, బ్రిటీషు సామ్రాజ్యప్రదర్శనమును బహిష్కరింపవలయు ననుటయు, సహాయనిరాకరణము గాక మరి ఏమగునో తెలియదు. ప్రభుత్వమునుండి భారతీయ సభ్యులు రాజనామా నిచ్చునెడల, కేవల తాకికదృష్టితో జూచునెడల, తాత్కాలిక లాభములకు నష్టము గలుగవచ్చును. ఛాది స్థానము

నాక్రమించెడి సభ్యులు ఇంతకన్నను అసమర్థులుగ నుండవచ్చును. వీరు చేసిన పాటి లాభము నయినను కేవలాలక బోవచ్చును. ఎన్నటికైనను రాజగదురు మార్గము దిప్పిపోవచ్చును. రాజనామా నిచ్చిన సభ్యులు పోరాటము నెడర్కొనలేక పారిపోయిరిని, ప్రత్యర్థులు అకహానింపవచ్చును. మితవాదుల మామూలువాడమన కిట్టి సూచన ప్రతి కూలము గనుండవచ్చును. కాని, త్యాగమువలనను, లాభాప్యములను పాటింపక అర్హులమును క్షించుకొనుటవలనను, దేశమభ్యున్నతికి వచ్చు సని సమ్మత మో మాత్రము, రాజనామాల నివన, సహాయనిరాకరణ మనినను, ఎవరను వెలగొందరు. లోపాలో సమస్యకొరకు, రాజప్రతినిధిగారు రాజనామా నీయవలయు నని గాంధీమహాత్ముడు కోరుపుడు కలిహానించి, గాంధీకి రాజకీయ పరిజ్ఞానము లేదనిన మితవాదులు, నేడు అట్టి కోర్కెనే గోరుచున్నాడు. త్యాగమువలన, స్వాతంత్ర్యోత్సాహం కెక్కడు ప్రోద్బలము గలుగునని మితవాదులయినను సూత్రప్రాయముగ గ్రహించుట యనుకూలముగా మార్చే. సమీప నాపచేనే కండునను సామ్యమున, సహాయనిరాకరణోద్యమము సహానించినవారే నేడు దానిని శరణ్యముగ నైకొనుచున్నాడు. మితవాదుల కట్టుదల తుదివరకు నిలుచునా, లేక మధ్యనే గాలి కెగిరిపోవునా యని కలుపురు విచర్చించుట సహజము.

ఇంపీరియల్ కాన్ఫరెన్సునకు సర్. సప్రూగారు హైందవ ప్రభుత్వ ప్రతినిధిగ జెడలి యుండిరి. శాస్త్రీగారి యుద్దేశము ప్రకారము, ఇంపీరియల్ సమావేశమును భారతీయులు బహిష్కరింపవలయును. సర్ సప్రూగారు మితవాదనాయకు లగుటచే, వారిపు డేమి జేసెదరు? ఇంపీరియల్ సమావేశమునందు కెనియా నిర్ణయమును దెచ్చుట కవకాశము గలదా యని దెలుపగోరుదు. సప్రూగారు ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి తంతివార్త సంపిరి అట్టి యవకాశము లేదని, ముందుగానే జెప్పవచ్చును. ఇంపీరియల్ సమావేశ కార్యక్రమమునందీ విషయము రాదని, ప్రభుత్వ ప్రకటనముబట్టి స్పష్టమగుచున్నది. వలసరాజ్యముల భారతీయుల విషయమును గూర్చి చర్చించుటకు నిబంధన లంగీకరింపని, హెయిలీగా రిదివరకు స్పష్టపరచి యుండిరి. ఇట్టి సందర్భములలో సప్రూగా లేమి జేసెదరో ముందగాని తెలియదు. ఇంతవరకును మితవాదులు అనేకావకాశములను బోగొట్టుకొని నందులకు, ప్రస్తుతావకాశము నయినను సద్వినియోగపరుచుచో, దేశాభ్యుదయమునకు తోడ్పడెదరు. లేనిచో, తమ ధర్మమును పూర్తిగ కోల్పోయెదరు. కెనియా నిర్ణయము మూలమున శాస్త్రీగారి కింతకాలమునకు భ్రాంతి దొలగినందులకు సంతసింపవచ్చును. అనేక వాగ్దానములకు భంగము కలుగుటచే, హిందూ దేశమున కింతకాలమునకు భ్రాంతి వడలినదని, శాస్త్రీగారు కలుకుట గొప్ప విశేషము. భ్రాంతి దొలగి, హిందూ దేశమునకు కేకూరిన ఉన్నతస్థితిగూర్చి శాస్త్రీగారు గంభీరంపన్యాసముల గవించి ఎంతకాలమో గాలేద. కెనియా నిర్ణయమువలన గాని, వారి మోహము వీడలేదు. కెనియా నిర్ణయము సంగీకరించుట యసంభవమని శాస్త్రీగారు బలకుట, గట్టి పలుకే. కెనియా నిర్ణయమును కటమసియు, బూటకమనియు, శాస్త్రీగారు పేరిడుట జూడ, వారికి మితలేని యాగ్రహము గలిగెనని దలపవచ్చును. కెనియా తెల్ల వారు పశుబలము నుపయోగించెద మని భయపెట్టి ఇట్టి నిర్ణయమును సంపాదించిరిని, శాస్త్రీగారు స్పష్టపరచిరి.

ఇంతకన్నను బలవత్తరముగ బలకుటకు వీలులేదు. స్వరాజ్యమున్నచో, కెనియా నిర్ణయము గూర్చి విచారించ నవసరము లేదని సర్ అలీ ఇమాంగారును, సాధ్యమగుంత త్వరితముగ స్వరాజ్యమును సంపాదించిన గాని, ఈ స్థితి దొలగదనియు సర్ సప్రూగారును బలకుట మితవాదుల నూతనదృక్పథమునకు నిదర్శనము. సప్రూగారు దెలిపిన సంగతినే జాతీయవాదులు చాలకాలము నుండియు నెత్తిననోరుబెట్టుకొని జెప్పుచుండిరి. కాని మితవాదుల కిది రుచించదయ్యెను. సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధివలన గాని భారతీయుల దుస్థితి దొలగదని మితవాదనాయకులకు స్పష్టమయినయెడల, అందుకు వారేమి జేయదలచిరి? శాస్త్రీగారు దెలిపినట్లు అక్కండు వాగ్దానములను నమ్మి వీలులేకయెడల, స్వరాజ్యసిద్ధికి వారెట్టి మార్గ మవలంబించెదరు? వారి కేడియిన విధానము గాని త్రోవగాని గలదా? ఆ సంగతినీ మితవాదులు వెంటనే తెలియజెప్పవలయును. సహాయనిరాకరణ పక్షమువారిలో వారి కరుణమున చేతుల గలుపుచో సత్వరకార్యసాధనము గలుగుట నిశ్చయము. తాత్కాలికాగ్రహము జూపి, మితవాదులు పిమ్మట మెత్తపడెదరో, లేక ఫలప్రదములగు మార్గముల నవలంబించెదరో త్వరిత తెలియగలదు. ఇండియా మంత్రిగారు కెనియా నిర్ణయము సంగీకరించి సమర్థించుటచే, దానిని తొలగించుటకు ప్రభుత్వమువారు తోడ్పడెదరను నాశ యంతరించెను. కెనియా నిర్ణయము ఆశాభంగకర మనియు, అసమృత్తి జూపుచు దాని సంగీకరించెద మనియు రాజప్రతినిధిగారు ప్రసంగించినందులకే, ప్రభువుల సభలో బ్యూఛాన్ ప్రభువుగారు తప్పుపట్టిరి. పీలుప్రభువుగారిందుకు బదులుచెప్పుచు, కెనియా నిర్ణయమును రాజప్రతినిధిగారు ధిక్కరింపరని అభయముపలికిరి. ఇట్టి సందర్భములలో భారతీయులు స్వశక్తి మీదనే ఆధారపడి, తమ ఆత్మశ్రావమును నిలుపుకొనుట ధర్మము. అసహాయోద్యమమే ఇందుకు సాధనము. నూతనావకాశమును భారతీయులు పయోగించుకొందురేని, వారి మనోరథ మవలీలగ సిదర గలదు.

నష్టపరిహార సమస్య

హూసమస్య రానురాను మరింత క్లిష్టస్థితిలోనికి వచ్చుచున్నది. ఫ్రెంచివారికిని బ్రిటీషువారికిని ఎడబాటు విస్తరించుచున్నది. ఉభయులును ఏకీభావము జూపుటకు మారుగ ఎవరిది తప్పే నిర్ణయంకవలయునని ప్రపంచమునకు వదలివేయచున్నారు. ఫ్రెంచివారికిని బ్రిటీషు వారికిని జరిగిన ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను ఇకమీద బహిరంగముగ ప్రకటించెదరు. భావికరిణామ మెటులున్నను, ఇంగ్లండునకును ప్రాన్సునకును వెనుకటివలె పోత్తుగుదురుట దర్శనమనిదోచును. ఇంకను ఉత్తరప్రత్యుత్తరములతో బ్రిటీషువారును ఫ్రెంచివారును కాలము గడపుచుండుచో, తీరనివివాదన మేర్పడునని, కర్ణనప్రభువు, ప్రభువులసభలో బలికెను. అందుచే, సత్వర చర్యకు గడంగుటకు బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు సంకల్పించిరి. బ్రిటీషువారును, జర్మనులు ముందుగా సాత్వికనిరోధమును ఆపివేయవలయునని గోరుచున్నాడు. ఇందుకు జర్మనులు సమ్మతించురని దోచును. ఫ్రెంచి విజ్ఞానభామును నిరోధించుటకు వారికదియొక్కటియే సాధనము. జర్మనులెంత మొత్తమును చెల్లించగలరో, అంతర్జాతీయసంఘమువారు నిర్ణయించవలెనని బ్రిటీషువారుగోరిరి. ఇందుకు ఫ్రెంచివారు సమ్మ

రఘురాజు నందరి ఆపాధమాన బ|| ౭, శనివారము

లక్ష్మణరాయ నిర్యాణము

ఉ. సారము మధుపల్లవి గుణపారము యాభునుతోడ చెల్లి ని
స్సారము భీషణులు మేధావము పూతచరితురూపు ఘన
సారము గర్భకీర్తియు విసారము కారయంతలు సంపదా
కారము గవాసీమ కుభకారము లక్ష్మణరాయ ధీర నికా.

బాలకవి. వ. వేంకటకనకయ్య.

సీ. కడుపువల్లన నిన్న గని భస్మలైరిగం
గవ్యయు వేంకటపుయ్యకునలు
చదువు అపి నీవు జరితార్థులై నీ
భ్రాతృయ శంకరరావుగారు
అపరగణతతి యం చాల్చి నీ కిడి యుచ్చె
మరిమహాదేవ విద్యాగురుండు
జగ మెన్ను మేధావి వగరు నీ కంఠ వ
రమిడి కనిసి రగర్కారుగారు||

ఉ. కడుపువల్లన నిన్న గని భస్మలైరిగం
గవ్యయు వేంకటపుయ్యకునలు
చదువు అపి నీవు జరితార్థులై నీ
భ్రాతృయ శంకరరావుగారు
అపరగణతతి యం చాల్చి నీ కిడి యుచ్చె
మరిమహాదేవ విద్యాగురుండు
జగ మెన్ను మేధావి వగరు నీ కంఠ వ
రమిడి కనిసి రగర్కారుగారు||

3

సీ. చీకలకన్నుల విని తోడనెగు ప్రదానంబు లానగడు
ధార్మికుండు
జన్మమందెన్నెడు సత్య బుధుని నడిచి పరిచిన సత్య
భాషి
ఒరువాడ తనదిగా నూహించి యెడలొన, కరణ జా
మించు నిష్కల్మషుండు
పండితమండలాభండలంబులు మాడ, కనపించనట్టి
నిగర్వమూర్తి

చీకలకన్నుల పాలిటి పెన్నిధాన
మనదలకు నెల్ల స్నేహితుండగ నొప్పి
మహిత కొవత్తాజు లక్ష్మణమాతృమహి
అకట! మనసు విడవడి యరిగె కేడు
సీ. పరసతీమణిని సోదరిగా భావించి, గారవం భాగం
నిష్కల్మషుండు
అపకారమొందిన నట్టివానికి నుడ కరుణజూపు పరోప
కారజీవి

అడిగిలేదని యనకుండ నర్థుకామికబుదిత్తుకల్పకాభి
కాన్త్రుసంబంధపు జన్మలు జరిగిన, సత్యులు, శిష్యు
నిష్కల్మషుని

కరుణ చేయు ముఖమైతె తమలను
మెచ్చక జ్ఞానిని తెల్పు చేటిగుణుండు
పరమపావన చారితి భావయండు
అకట! మనసు విడవడి యరిగె కేడు
కాసుంరి వీరభద్రేశ్వర రావు.

౪

సీ. "గంగాధరలకు" కైలాసమన శేకగె
గర్భయోగార్థ మేజ్ఞానితెలుపు
"గంగాధర" దేవత వైకుంఠంబునను భార
తీయల మొర శ్రేయధికంబు చాటు
"నానుయోగిరావు" బ్రహ్మ:దు బద్ధి చె
జాతీ: బద్ధి యే:రకు: దేవ
"వీరశిలిగము" బుధ లోకము నీర
గుణగుణాగ్ర మేగాణసేయ

సీ. ననెడి దుఃఖాన్నిలో గ్రాంథు హైందవులకు
శైటకాలంబు నిను జ్ఞాపకబ్రహ్మకు
కీటపిడుగయ్యె: దీని వెలితి వచ్చె
రవ్యగుణసార! లక్ష్మణరాయ ధీర!

సీ. శ్రేయార్థతోపకేతుడ కయి మా
పుట్టుపూర్వోత్తరంబులను దెలిపి
జ్ఞానచంద్రిక వెలయించి యజ్ఞాన
తామిన మెడలించి దారిమూసి
శ్రీ శివాజీ గురజిరంబు: బ్రహ్మచి
యాంధ్రకొర్యాన్ని సహ్యమను మాది
మట్టిగొట్టుకబోవునట్టి కానములు
కక్షరహాత బు లబ్ధుడేసి

సీ. అర్చ్యుజ్ఞాన సర్వస్వ మార్థమల
కర్మణము నేయబూని నెక్కటకుట
అంధకరత్వంబు: బ్రహ్మచిమనంతలోన
అంధుల యభ్యాసకక (మిం:నయ్య) నిన్న
రవ్యగుణసార! లక్ష్మణరాయ ధీర!

కందుకూరి వీరబసవగాజు

గి

సీ. శ్రీ కొవత్తాజు కుశ్మీరంశరన్ను
సత్కవిచంద్రిక! వికాలహృదయ!
లక్ష్మణరాయార్థలక్ష్మీకుపుక్ర!
లోకవా: ధా: విభాకపూజ్య
కలియగధర్మజ! కడునిర్మలాత్మ! మా
స్థానప్రెక్ష! గ్రంథశాయకుండ
విజ్ఞానచంద్రికా విజ్ఞానసర్వస్వ
విభుడ! నిష్కల్మషునిమలచరిత!

సీ. ఇట్టివాడవు మను వీడి తొట్టులేగి
నాడ నికటికొననే పాడుదివికి
మఱగనూదని దుఃఖంబు మాకు: గఱపి
చనికే వే లక్ష్మణా! మగుణసాంద్రీ నీవు.

సీ. ఆంధ్రభావకు: కాన సతి నేర్పుతోడను
జీవనబోసిన జెట్టి యెరుగు
కన్యలులెన్నెన కడుకాంతిలోనొప్పి
తనమాట దప్పని నను: దెనందు
తా హి: దుడకక ధాచరింబుచే
కీర్తి భారతమాత కిచ్చె నెకడు
వెంపెక్కవ్యాపము తెప్పకుగా వ్రాసి
భావను నిల్విన ప్రాజ్ఞా దెనందు

సీ. అట్టి కొమరాజులకను ధాకుండ!
చెన్న పోల్చును శేరితో: జెప్పకుండ!
ఆస్తమించివే నీవు యమలహృదయ!
పండితోక్రమ! లక్ష్మణా! భగ్యచరిత.

సీ. అతని సత్కవిరయ్య సతని వ్యాభివంబు
యతని మాకీయమా యాంధ్రమాత
అతనివ్యాసరచన మరసిపాండితినిమ
యతని మా కొనగుమా యాంధ్రమాత
అతని కానకాన్త్ర మారనీకీర్తియ
యతని మా కీయమా యాంధ్రమాత
అతనిశైల్యశైల్య మరీభక్తి వ్యాపకంబు
యతని మాకీయమా యాంధ్రమాత!

సీ. అతని గర్భింధరచన మహర్షిశంబు
తేజరిల్లగె: జేయమా శేకమాత
సకలకర్మణ్యులైత సాంధ్యదరడు
గణంబు లక్ష్మణరాయండు మార్మిగుణుండు
నీకు భరతాంబ యాతని మెయమమ్మ
అతనియాత్మకు కాలిక్య యాంధ్రమాత!
కేస్రావగడ వీరేశ్వర రాయశర్మ.

కలువ

(భమిశిపాటి రామసోమయాజులుగారు)

దీపంబు లాచె; రా- తిరి మేరమీచె;
పాశంబులో భూన-ధంబులు మునిగె
చెట్టువేళ్ళకు: వలె- జేప్పి రగ్గరగ
ముడిచిపెట్టక పంజె-ముప్పిటివనంబు
రాజ్యంబు: వాసి, దు-ర్భాగ్య బుద్ధోసి,
గ్వమ్మ సాధకు: జొచ్చె-వసుమతికుండు,
దోవారికుండు వెన్న-ద్యాంబులైవ
వేనొగ్గి, బాధ్యతా-జ్ఞానకునిడిచె.
పూమేని చెలిమోము - మోహన సోర
:ది యొకనదుర - నందె జన్మకతు,
ఏకాంతంబు మాడ-కేకలై యొప్పె,
అతిహాస్యమగ నే - హును లంబునారి
గుండెలు గుల్లక - గుక్కలు మోటిగ.
కొమ్మటుయ్య: బిల్లు - దొక్కర లూప
లకుంబు రెక్కదు - కట్టలతో: గునికె.
లేయకడెలి తీ - ర్వికలైవాటో,
రాతి: బుట్టుచె - కాగ్యమంతేసి
ఘనులెల్ల: వా:చె - చి:నానాగ్యమియె
యన: జుక్క లూపన - మను కెల్ల:జొచ్చె.
నిమ్మవోడ; చి: - తిలవందలేదు
కారణ మేమి ని - క్కమెయి: గాడ;
విడెగాని ముగ మేము - వికసింప లేదు
వాయువిక్రమితోడ - బుట్టె:కేవే;
మానమేదనో - మాయమెసాయె
జిత్తుకట్టు ని- తెచ్చె నాకు కల్ప!
వృక్షయమనందు నే- మేమియారాట
ముగ్ధునిచెనో చెప్ప- నూహి: పనకునె?
పొందినగాని య-శ్శుడు కల్వయందు
సంతాప మెట్లు లిం- తంతనెగలము?
గంధమంతయు లోన- బంధింతుకొనియె;
గందమంతయు: వాసి - కుండు ముండె.
అప్పటప్పట నుడ-యూద్రితైపునవ
నలుగుల్కి:పడి మాను- మండె వాతమున,
ఈశీతి నిమగంబు- లేట్లుగా పొక్కి
విధి యాటుమండె నీ- విధిదెందమందు

"పండితుడవువై- వాణిభుండ
వైవ ధర్మకరుండ- కు:లాల నిన్ను!
ముదురలి కగుట మా- పట్టి ముగ్ధులకే?
కలెల్ల నన్నిచే- భుగభు: లెగడ,
నూత్యంబు వాధిం- జొచ్చె పాపుండు.
అది చాల దని రాత్రి- యె:వో లేదో,
నిసాదకంబు: దూపు - లేయ: జొచ్చె
పోసి నీవై: ప్రే:మడి: జూపు దనిక
:లహి:మ:కుని నింత - వైవ రానీవు!"
అని యింక నేమి చెం - యునుమండె గలన,
గల్గని గాలి వృ-క్ష:మల: వాడిం:.
కలవయ:మ మార్చ - గా, నున్న పగిడి
వాకాశకాంత తా - నుడెంచె ననగె
గాసారమున నింగి - కన్నట్లుచుండె,
:ద్దమం: దెద - క:పడుకొగి
కల్పి:వా: రొ-పు: నే:దెవమ్మ
:ని నింబర:మ: క-త్తి కేకవనలూ,
కట్టి మంతయ: వాస - యె:యె వెలంబ
ముక్కంటి నొసటిని - భూలోరేఖలూ

వనంజలేఖలు

౫౭

ప్రియమిత్రమా!

మనస్సుల పాపములే పుణ్యములే నుండు జన్మమందు భోగ్యము లగుచున్నవనియు, కర్మఫలతమే యాజన్మచందలి యనభవము అనియు, భగవంతుడందులననే తటస్థుడనియు, మన చుంచుకొట్టలు మన మభివంతులనుట మనయు, నాకిందటి లేఖలోని యభిప్రాయములను శంకరరావు నన్న ప్రశ్నించెను. "ఏమో! నాకు విచ్చివచ్చుచున్న మన నేను వివరించితిమి" అని నేను దాటితిని. దా మోరకాశ్రమిగారు "అవును. అయినదేమి?" అని శంకరరావు నెదుర్కొనెను. "అట్లయినచో జీవుడెచ్చటి వాడు? ఇంకెవ మొదటిజన్మ మెట్లుకలిగినది? ఆ ప్రభువజన్మతో నేకకర్మ నభివృద్ధిపొందెను" అని శంకరరావు కాల్పుచున్న చుట్ట నావలకు విసరివైచి కొట్టబోవునట్లు కాశ్రమిగాని చూచుచుండెను.

దామోరకాశ్రమి:—కర్మ అనాది!

శంకరరావు:—జీవుడే!

దామో:—జీవుడును-కాదు-దియే!

కంక:—మనశ్శక్తులయే!

దామో:—అవలంబు ననాదియే!

కంక:—అది నడివరక తూడ నవాదియేనా? అనాదిత్వముగల జీవులకంటె-కర్మకంటె- మాయకంటె నిగ పరమేశ్వరుని యచాదిత్వమందలి యాధిక్యము ఎట్టిది? భగవంతుడు దాని మధ్యాంతఃపాతుడ యందుకాదా? దానిని జూచి-వా కెవ్వరు? దానికి సాత్త్విక మేమి యన్నది? ఎవ్వరు చేసినకర్మబద్ధుడనిన ప్రతి ఫలిత మిచ్చుచున్నప్పు డంత భగవంతుడెట్లైన మేమియున్నది? నే నొక మనస్సుని జూడితిని. ఆతడు నన్నిదిగజుకు జంపెను గావున నీ జన్మలో నేనాతని జంపితిని. దీనికి నా కీపాపమే! తిరిగి నన్నుతడు ముందుజన్మలో చంపనేల! అప్పుడతనికి దిరుగ పాప మేల! ఇంతెబుద్ధిపెక్కున నన్నియూ యిది?

- యోగం చెల్లవై, యడ - యాదివై నపుడు
పలుచనిమేళన - లాగిల్లుచుండె.
అట్లు లండు: చేత - లండయె నెట్లు.
దైవవారం గీరి - యాదినయల్లు
లాగ్నప్తికర్మణ - మందు విలించు
విధే జుగ్గ లన్నియు - వెలవెల బోయె
అమల్య కచ్చె(నా) - యనుమద్దులల్లు.
తెలువెక్కె దూర్పు తా - వెలువెక్కె గలన
సాగంబె దూర్పు తా - సాగంబె గలన
కళవచ్చె గలన క - క్కడలేనిమల్లు
కొక్క పాదెగ నెట్టి. నుత్సాహ ముట్టె
సంతోషమంతః జం - చలమండె గలన,
మందుమలైము లాకు - టండుల రాల్,
అకసమంతయు - యారె బునానె,
చీడటికప్పుడ జే - నినయట్ల వెనకె
కలవలరేడు, చొక్కపుమీనివాడు,
కొండల వెన్న దా - నుడుమాతలాదె.

- నిమఃసంబులన నీ - నేలయంతయును
పూడోబుడయ్యె సాం - పుడె బెంపుడె జెంది
పండుగ యయ్యె గ-వ్యవ నాటిరయ
దుఃఖంబు చీడటి - తోడ బాంపోయె
కాంతిలో నేలెంచె - సంతోష మంత
చేరవచ్చెడు చంద్రు - నాననంత
నగనిబొన్ను నీగంతమై (మిమ్మె,
కొత్త దనంబుచె - క్కుల కక్కెతోచ్చె
మొగ మెత్తదాయె! చూ - పుల దించి నీట
నానకడలంగి - నూరయెచుండె,
కాంత మెత్తెద లరా - జ్యము నేయుచుండె!
(చక్కలి జేవుడ క్కె - బ్రకటింపుచుండె!

దామో:— నీ నొకగంటవాయించుచున్నావు. దానికి బ్రతిభవని పుట్టుచున్నది. ఆకలివచ్చినది బ్రతిభవని పుట్టుచున్నది. దిగంతములు నిండుచున్నది. నీవు ప్రారంభించిన భవనలన పుట్టి లో నెన్నియో మార్పులు జరుగుచున్నవి. కావుననే మనో వాక్యాదుకర్మముల నీ వెల్లప్పుడు నశ్చార్మమునే యనుసరించి ప్రేమపూరితముగ నీవృత్తి నొనరింపు మని పెద్దలు చెప్పినారు.

కంక:—(అద్దమునచ్చి) కృష్టిలో నిది మంచి, యిది చెడ్డ యిది భగవంతుడు, ఇది అభగవంతుని తెలిసికొనటకు భగవంతుని చట్టము లేనయిన నున్నచో ఒకరాజు వికలతూదానములు చేసికొన్న నే యద్యోగమిచ్చును. ఇంకొకరాజు పట్టావామలు భరియించిన నే బలబ్రతుగా నియమించును. ఇంకొకరాజు లింగ భారణమొనరించిన నే మొగము చూచును. మఱియొకడు బెడ కాణబాట్టు దీసిన నే "జీవము" దాఖలుచేసికొనును. ఈరాజు లలో నెవ్వని వధర్మము? ఎవ్వనిది భగవంతు? కావున రాజ భావములుకాని, క్రతువమృతము లగు భగవత్ప్రములుకాని, భగవంతునియాజ్ఞ లనక జెల్లుకుదా? ఇంతగందగోళ మొందుల కయ్యా? ప్రతిమానవునకు బూర్వజన్మజ్ఞాన మన్నచో నారకడే కర్మ యొనరించినందున నీజన్మమున నిట్టి యంగ కైకల్యము కలి గినో-యీకైక కలిగినో- తెలిసికొని ముందుజన్మకు జెనుకర్మ మాని, నాగ్రత్తగ నుండు నాదా? కృష్టిలో నీమాతము రసా స్వయం కలుగకుండ భగవంతుడు తెలియని కర్మకు, తెలియని శిక్ష నయించి, యేల యట్లు మనబల బాధింపకలెన?

దామో:— నీ మరకర్మ మును నావత్తు తరము లేమి పనిచేయదు? (అని పొడుముడవ్వించి తెలిపిమను)

కంక:—నాది మరకర్మమా? క్రతుత్తరము చెప్పలేని నీది మరకర్మమా?

దామో:—కాదా? మఱి అని యధనన్నద్ధుడ యొన ట్టొక్క పొడుముట్టు పీల్చెను.

కంక:—(క్రతుత్తర మేమి చెప్పుదురు? ప్రపంచములో పెరిగెనేకలిత్య మున్నదికాదు! పుట్టికడల్లవాడు జాత్యంధుడగు చున్నాడుకదా! వానికి వానికప్పు తెలియదు. తెలిసికొను మార్గములేక. వాడేరాజుకొడుగొడ్రోయియుండును. భగవంతుని నే మాయలదీసిన నొకన్నులతో నిరంతరప్రార్థనల జేయుచుం డును. వాని గ్రుడ్డినను గ్రుడ్డితనముగనే యుండును. గ్రుడ్డి రాజు ప్రభుత్వముమార్చిమెట్లెప్పుడో కారవేయని మరపాలము వలె నేయుండు. అందువలన బ్రజల కంతకెప్పుడు! ఇందలవలల కర్మకు నొక్క గ్రుడ్డిరాజులోపము కారణమగును. ఈ క్రతుద్ధర్మ మును మానవులకర్మమే కారణమా? ఆపజలంబు దుష్కర్మ మేను కారణమో తెలియకుండ నీరహస్య మేల! భగవంతుడు భారాలోకకళణమే కలవాడై-చో నితరదొంగచా పేల? ఇందలవలల మేమియుచుచున్నాడు మేల? "కాయనా! నీవు క్రిందటిజన్మమున యెలుకబొక్కలకు మట్టికపూసి, పట్టి గడ్డి తుట్టుకుండలలో నింది, యూదరగొట్టి, పొగబాధచే నెలు కల జంపితిని. అందువలన నీకన్నులుపోయిన" నని చెప్పినచో నొక్కగ్రుడ్డివాడైన మాటలాడు నా? భగవంతుని తిట్టునా? తనపాప మని యనుభవించును. కిక్కురుమనకుండ నుం డును. కావున భగవంతుడు వలలకు బూర్వజన్మకర్మమిచ్చి యుండవలసినది, ఈయకపోవుట గొప్పలోపము.

ఇట్లే వేదాంతనివయోపన్యాసములు, చర్యలు, వాదములును హెచ్చున. రాత్రి చాలసేపైవెది. ఎవరియిందెట్లు వాడు పోయి తిమి. శంకరరావుకాదము పెంకిపోకడలుగ గనుకట్టినను, నా కందు సక్రమమున్నట్లే బోచినది. రాత్రి ప్రాద్దుపోయినందున నిద్రకుదాడ బోయినది. నగమనిద - గగము మైకము - సగము తెలిచి - పూర్తిగా నన్నలమంటయు నుండిబిడకముగ నుండెను. ఒక స్వప్నము వచ్చినది.

"అది కైలాసము. ఈమామహేశ్వరులు వెండికొండపై నుండిరి. అది యొక జేవాలయమునల నుండెను. శంకరుడు నాగ భూమణుడు పార్వతి పుష్పదామధారిణి. శివుడు వ్యోమకేశుడు. ఈమ మనోహరవిభరణాభోభిర. సాంబుడు విభూతి కళాలమాలికల భరించెను. కాంభరి రత్నాభరణవిభూషిత యై యుండెను. ఆతడు దిగంబరి ఈమె నుకర్ణకస్త్రధారిణి! ఏమి యీపరస్పరవైరుధ్యము. విరాగి కిరాగి వివక్షాజలయైన యర్థాంగి యెట్లుయినది? పూర్వజన్మకర్మమే కాదోల! ఎట్లు పోయితిమో నేను నా యన్నకడకు జేరితిని. పార్వతివాసాన మగు సింహము శంకరు వాసానమగు కృవభమణిలో తనముంగాళ్ల పంజాలో సరాగము లాడుచుండ, వృవభ మాసింగపు, నీపు నాప్రాయము గ నాకి గాదనిచుచున్నది. అచ్చటనే యాడుకొనుచున్న గజు దనుండిది యాశ్చర్యములేక బాచుచు, భృంగిశ్వరుని కడనన్న కంఠముతో నెడికెక్కిన జేగంటను నాయించుచుండెను. ఏమి

లలితకళలు

(కీర్తి శేషులగు శ్రీయుత కొమ్మరాజు వేంకటలక్ష్మణరావు వంతులుగారు. ఎమ్. ఏ.)

వైది ఖండితబలిన యూహలన్నియు (గొత్తగా బల్లిచుడేశమునఁ బుట్టినవి. అధునికులయిన కొందఱు చిత్రకా ఠుల కత్తు మనలించి, వారిపటములను ఇతరు లాడేవింపఁగా వారిని భూషించటమైన రస్కిన్ అనువాఁడే సాంప్రదాయ మును మొదటఁ బుట్టించెను. ఆధునికచిత్రవిద్యను గుఱించి యీ వండితరచిత్రకర్తలు వెళ్లగొండములను వ్రాసి, శిల్పకారు లెన్నియో నూతన మార్గములను జూపెను. ఈతని గ్రంథములను ఈతని సంప్రదాయమువారు వ్రాసిన గ్రంథములను, శిల్పిశిల్ప సభ్యునించువారును, శిల్పిశిల్పగుణాగుణములను జన్మించువారు రచింపఁబడిన చదువలసినదే. అందు మనవారు నేర్చుకొ నవలసిన విషయములు వెల్లము గలవు. అంతమాత్రమున నీ గంపిదాయమువారు చెప్పెడిమాటలన్నియు మనము నొత్తుకొన నక్కఱలేదు. ముఖ్యముగ ననుకరణమును గుఱించి వీరు చెప్పు మాటలు కత్తుకథాములగును, కరస్పరవికల్పములగును, శిం దును. అది యట్లుండె.

మనవారు కొందఱు రస్కిన్ మొదలయినవారు వ్రాసిన వ్రాతలు చక్కఁగ గావచ్చినందున వానికి భృమిని ఈసాంప్ర దాయములోని నూతనసిద్ధాంతములన్నియు మనపూర్వపు చిత్ర విద్యలో నున్నట్లు చెప్పమొదలిడిరి. పాశ్చాత్యులు నూతనమున గల గనివెట్టిన రైలుబండి తెలిగొనియు ఎక్కువచే, మొదలయి నవన్నియు మనపూర్వపు లెనగదునని కొందఱు చెప్పుచున్నది

యాయాశ్చర్యకర రంగము!! నేను దేవతాదర్శనము చేయుటకు జేత ఫలమైలేదు. (చక్కనున్న మారేడుదళమును దీసికొని "జూ! మృత్యుంజయా! వారవారమహాదేవ కంభా!" యని యజుతిని. సామ్రాంజనమస్కార మొనర్చితిని ఆలంబావ్సము లతో శివునికి దళమప్పించితిని. "ఏమి వనంతా! నీవిటువ వచ్చి తివి?" అని శంకరుడు గంబాయి చిలుముకదలి చిరునవ్వుతోఁ బ్రశ్నించెను. భగవద్దర్శక మైన దిగజన్మములేదు, జన్మరాహిత్య మైనది." అని నేను సంతసించి "మహాప్రభూ! భూలోకమునఁ బ్రజలకు బూర్వజన్మ స్మృతి యుండినచో నృప్తి యింత కంటె బలితముగ, పాపరహితముగ, సాఖ్యప్రదుముగ, సు తోమ జనకముగ నానయోగ్యముగ ప్రేమపూర్ణముగ నుండు నని మాలాఁ గొండలు బుద్ధిమంతులు నిర్ధాణ మొనరించిరి. కొందఱు జన్మమున్న దనువారే కాని నిదర్శనముల జూపలేరు. "ఉన్నది. జన్మము-జన్మాంతరము! కర్మము-తీరదగుణ్యమైన ఫలి తము లేకుండినచో నిరతస్మియు నరకతకయే యగునుకాదా? ఒక చిచ్చగాడు ఏ అద్భుతరహస్యమో, ఒక రాజు గు నను కొండము. అట్టివాడెవ్వభార్యలు, దుష్ట ప్రధాను లు, కాకవులు, దుర్బంధులు, వీరిసాయమునఁ బ్రజల కడుపులు కాలునట్లు జేపాలించు ననుకొందును. వాని దుష్టత్వమున కీపకంచమున - ఈజన్మమున శిక్షలేకుండ జచ్చినచో - నన్నె శ్వర్యనంతుడుగ నే భోగించిన మరణించినచో - నీవృత్తి వారుణ చర్యలకమామా మనవలదా? కావున జన్మాంతరము కర్మఫల భోగమునుండి తీవలెనయే తలచుచున్నావ, కాని కీల కము. తెలియుటలేదు" అని నేనెడితిని.

శంకరుడు:—ఇప్పుడు నీ వేమందువు?

నేను:—పూర్వజన్మస్మృతి మానవులకుగలిగింపుముదేవా! శంకరుడు నవ్వుచు నాచేతికొకొడ్డము తీసియిచ్చెను "మానవలోకము మాటనీకేల? నీవీ యద్దమునఁ జూడుము" అని నాచేతి కిచ్చెను. నేనందు జూచితిని. విదునిమములలో "మహా ప్రభూ! నాకు బూర్వజన్మస్మృతి తీసివేయుము! నాకు కల డ - కలదు - కలదు -" అని బ్రతిమాలితిని. "ఈయద్దము నీవు భూలోకమునకు దీసికొని వెళ్లుము. ఏమానవుడైన - ఒక్కఁ డైన నీయద్దము చూగినపిమ్మట బూర్వజన్మస్మృతిలోఁగోచో నీకీ యద్దముండును. లేకుండినచో నిదియద్భుత్య ము"నని చెప్పె ను. అప్పుడునుండే యద్దమును తీసికొని శివునికడ నెలవు తీసి కొని, భూలోకమునకు వచ్చి యొక వేయియందీ "కాయద్దము చూపితిని. "మహాప్రభూ! మాకు బూర్వజన్మస్మృతి కలదు - కల"దనయే యందవను గోడలెట్టిరి. ఆయద్దము చూచినవచ్చి కొందఱుకు గలిగిన యాశ్చర్యములను - ఇందఱు నీపూర్వజన్మ స్మృతి కలదనుటకు గారణములను ముందు వ్రాసెదను.

అనాహ ముంచుము. నీ యనుంగుమిత్రుడు,

—వనంతుడు.

జేసతారుల చిత్రములును, విగ్రహములును మానవభటు
విగ్రహములవలె నుండక, కొంతభేదముగ నుండుట చూచి, పా
శ్చాత్యులు కొండలు హిందువులకంటె జలపివర్ణమునందఁ జక్కగఁ
బ్రకటము లేదని వ్రాసిరి. దానిని ఖండించుటనై నా పోర్ మొ
దలునవారు పిందువుల చిత్రపివర్ణ యాధ్యాత్మికము. శాశ్వత

“ఇంకా ప్రేమస్థానోపనాం శ్రీకృష్ణమవికలం చతుషాం సై
వృత్తిః మధ్యక్షిరాభిమగ్నా మృగంబధవచుః తోయమిష
కృత్కారః ఇత్ర దిగ్భ్రమికోఢః తులవినరతయామాంబులైస్సృజ
తోభిస్తస్య కాశ్చస్థానదుక్తైః స్త్రీజగతిభవలేనిస్సయాతే మృగాత్మ్య
(సశేషము)

కాకినాడ కాంగ్రెస్

కావలెను

కాంగ్రెస్ మండలిపనుసులు యితరసంఘటనలను సమూహ రేఖలలో చూడగలిగిరి. తద్వల్ల భావనలు పెరుగుతూ వచ్చినవి. కాకినాడలో యొక్క సేవలకు సైన్యబల మొదటివారములో దెలిపి ప్రారంభించి సెలవులకు అంతయన్న చేర్చి చనలెను. ఇందులకు కలవ వర్తకలను కమిషన్ ప్రజలు మొదలగు యావత్సంఘాల ప్రభుత్వము మొదలగు కాకినాడ సభ్యులను కుటుంబములకు కల ఆ ప్రభుత్వము చేరుట పంపించ గోరవలెను.

తప్పింపు

1. మొదటిసారి చొరవాసులు కొత్తది పొడవు 15 అడుగులు తక్కువగాకుండగను, ముందుకుట్టుకొలత 8 అంగుళములు మొదలు 4 అంగుళములకు ఉండవలెను. ఈ రకము 1,00,000 కావలెను.
 2. చెత్తకుళాసం గట్టిరకం, పొడవు 13 అడుగులు తక్కువగాకుండగను ముందుకుట్టుకొలత 2 మొదలు 8 అంగుళములు ఉండవలెను. ఈ రకము 50,000 మొదలు 1,00,000 వరకు కావలెను.
 3. మొదటిసారి అనే బారువెదురు 24 అడుగులు తక్కువగాకుండగ పొడవున్న, ముందుకుట్టుకొలత 8 అంగుళములకు తక్కువగాకుండగను గట్టిరకము 15,000 కావలెను.
 4. కనాటిబొంబు:— 26 అడుగులు పొడవు తక్కువగాకుండగను ముందుకుట్టుకొలత 12 అంగుళములకు తక్కువగాకుండగను గట్టిరకం 400 కావలెను.
- సభ్యులను
కాకినాడ 2-8-28

భారతదేశపు భవిష్యత్

దేశమునందలి ప్రజలు రాజకీయ, సాంఘికసంఘర్షణ మధికముగ నుండుటచే నేటికొందరి పరిశీలనలు అకాలమరణము నొందుచున్నవని దానిని గురించి తెలుపుచున్నది. సాధారణముగా అన్ని కోణములను సుంబించిన అభిప్రాయమును వ్యాఖ్యలను చేసి చిన్న చిన్న అభిప్రాయముగా ముగిసింపించుచున్నది. అప్పుడెప్పుడో నేరదోషము కల్గితేనే ప్రజలను ద్రోసివేసినట్లు అపరాధము చేసికొనక క్రమంగా పరిశీలనలు ఉండవలెను. గాన అందువలన మైతలు జాగ్రత్త పుచ్చుకొనవలసి యున్నది. రాజకీయ పేరులను బట్టి అను వియ్యపుపండిన కొని దానిని నీళ్లలోకి అదిగో (బ్యాట్) అప్పుడెప్పుడో నేరదోషము లేక దేవుడెప్పుడో పేరులను చేర్చి కల్గి చనువలను లేనప్పుడు ఇయ్య దనుకు అట్టివిషయం కలిగియున్నది అదియనగా బాగుగా పెరుగును. త్వరగా జరిగియున్నది. ఈ బాధివాడును కల్లులకు, పిల్లలకును కూడ నియంత్రించును. ఇప్పుడెప్పుడో చుట్టుకలవాటిని జీర్ణకర్త సరిగా లేనవారికిని, మలబద్ధకము కలవాటిని ఈ బాధివాడు చాలాభాగమును గొప్పగొప్పవైద్యులు దీనిని గురించి విచారించుచున్నాడు. ర. విన్నవ పేరులను బట్టి పండిన నీళ్లలోకి అదిగో ముద్దగా చేసి దానిని మరుగుచున్న నీటిలోనే, పదిమొదలువరకు కలుపుచు మరగనిచ్చి తరువాత చల్లార్చవలెను. దానిని తరువాత పదహారే పాఠశాలిగాని కలుషకగాని యియ్యవలెను వేసవికాలములో నిమ్మకాయలను పంచదార, మంచుగడ్డ దీనిలో చేర్చి పుచ్చుకొనిన రుచికరముగ నుండును, చలువచేయును. (ప్రకటన (8))

కాలరాసంజీవి

రాకుండనాపును. వచ్చిన తప్పకకుమర్చును.

కలరా నిర్మూలముచేయుటలో నిస్సందేహముగా నిది సుంబించును! అనేక యోగ్యతా పత్రములను, బంగారు పత్రములను పొందవలసిన సుంబించి. గానింటిగా మునున్ను. వేదములు.

మెల సీసా 1-కి రూపాయి 1 0 0.

విలాసము:—

ది గౌతమ మెడికల్ హాల్,
బెబెవార్.

మదరాసు ఏజెంట్లు:—

రాబర్టు అంతు కో

71, యెనియప్పకాయకొత్తి, మద్రాసు.

లోకమాన్యుడు

సార్థక నామము

సి. యస్. ఆంధ్రమాన్యుడు బొంబాయి (కానికొలలో నిట్లు వాయించువాడు:—
కొందరు మహానుభావులు నామము లెన్నికలను కాశ్యోతముగ నిలచియుండును. కొందర నామములు చేరు లేకుండ పోవుట యేలలో విచారించుట ముఖ్యముగ విచారించవలసిన విషయము. ప్రజావాక్కున కీ సంబంధమున ది కృత్య భయండును. భారతదేశములో వీరు దము లిచ్చుపద్ధతి జనసామాన్యసంక్షుతి బడయలేదు. కాని సర్వసమ్మతమైన పితృ విశ్వవిశ్రావ్య మొనంగుట భారతీయవార మామైన. అం దొవిధమైన అంగమును చందమును గలను. దెంగాలలో 'మహర్షి' యని గలదు. ఈపరిశ్రావ్యము టానూమహావీరి తండ్రియగు జేవేంద్రశాస్త్రి టా. ధూరగారి కొనంగలదను. 'వరమహం' యను బిరుదముగలదు. ఇంక నిట్టి పెన్నియో గలవు. ఈవిధములే అమృతమృతము జ్ఞప్తి దెచ్చును. ఇట్లే మహాత్ములను ఒక్కరకే వర్ణించును. ఒక్కడే లోకమాన్యుడుండెను.

'లోకమాన్యు' బిరుదము

'లోకమాన్యు' యను బిరుదమునందుగల, సర్వసమ్మతమును, ప్రజాప్రేమమును అందరయంగీకారమును బడసినది. ఈ నామములనే లోకమాన్యులను ప్రత్యేకత యేర్పడెను. ఆ పేరాయన కే గాని యెవ్వరికి జెంద నేరదు. ఆ ఒక్క గుర్తింప విశదమే అయిన జీవితచారిత్రము వంతము దెచ్చును. అయిన సంతతివారందరను జ్ఞాన సంపన్నులు. వారిప్రతి విజ్ఞానంబు కే కనుగొనరి. కాని లోకమాన్యుడు ప్రజాసార్థకముల జూగొనెను.

లోకమాన్యులకు జీవితము

అయిన అట్లు మారగొనిన విధము బహు ముఖమైనది. అయిన ప్రజాసామాన్యములో జీవనవాసలలో ఒకటి నిగాడెంబర జీవితమును గడచెను. అయిన ప్రజల కొరకు కష్టములను భరించెను. ఈవిషయ మంతయు వారికి దెలియును. అయినకు గి సంతకర్తములకెక్కువ విధించి కారాగారమునకు పంపి నపుడు, బొంబాయి మిల్లవనివారలు అయినను అధికారులచే నుండి కప్పించుటకు యెదురుదిరుగుతుండ కప్పించుట కష్టమయెను. నిర్బంధనయయిననే లోకమాన్యులకు తన దేశమునకు నూతనమార్గమును జూపెను. అది అంతరిక్ష క్రమిగాను విలసనగా గాంధీయహాత్ముడు దక్షిణాఫ్రికాలో అనేకసార్లు శిక్షల పొలాయెను. విలే అధునిక భారతమున దేశమునై దేశస్వారాజ్యమునై మరల మరల చెరసాటు పోయినవారిలో లోకమాన్యుడే మొదటివారు. అయిన పితృ వేలమంది మైదుకు కల్గిరి. మనమున్న యీ లోకములోనే వేయి మందికి పైగానే నాగపురుషులైదుకు బోయిరి. కాని హిందూదేశముగా విద్యాభ్యాసములు పొందినవారు జెయ్యవలె వెల్లుట బహు అయిదు. అట్టివారి విద్యాసాగరు దనందరు లోకమాన్యుడు సంతకర్తములకొలది కారాగారజీవితము నడచుచు విచారదర్శకు డాయెను.

అయిన అపారపాండిత్యము

ప్రజాప్రేమను బడసిన లోకమాన్యుడు విద్యాంశులచే గురువుగూడ భావింపబడెను. అయిన వాస్తవమునందు చేసిన అభ్యాస మపారముగ నుండెను. కమిటీలలోను కాన్ఫరెన్సులలోను ఉపన్యాసము లొసంగుటకన్న విద్యావ్యాసంగమునే అయిన అధిక శ్రమపడి యుండెడివారే. కాని అయిన దేశమునై దేశమునై జేయవలసియుండెను. ఆత్మాగమన నామనంతో మనతో మనకబాడక జేసెను.

దేశమునందలి ప్రేమ

అయినకు తన భారతదేశము నెడగల అపారమను ప్రేమ యెంతటిదో నేను కనుగొనలేక పోతిని. విలే నేను ఫిజీనుండి వచ్చిన పితృ అయినదే కొకనాడు వెల్లి విజేతముల దున్న భారతసోదరు సోదరీయలు దురభ్యుత దెలిసినపుడు మాత్రము అయిన భారతమాతృప్రేమ యెంత నిగూఢమైనదో దెలిసెను. ఫిజీలో నొక్క మహారాష్ట్రదేశము దైవము నివాస మేర్పరచుకొనలేదు. కావున స్వరాష్ట్రభక్తి జాతుమని కోరుట కవకాశము లేకపోయెను. అచట నున్నవారందరను మద్రాసు నుండియు సంయుక్త రాష్ట్రముల నుండియు, పోయినవారు, కాని వారు భారతమాతృప్రేమ లగుటవలన అయినవారిని ప్రేమించును. నేను భారత స్త్రీలవైద్యమును గూర్చి కలకత్తా అయిన నేత్రములు నిమ్మల గ్రక్కెను. ముఖ్యం

యొ జేతురించెను. లోకమాన్యుడే లోకమును బాధల పాలగువారి యొడ దాక్షిణ్యమును కృత్యమాయెను. సహజముతో ఆగ్రహమును పట్టవాలక అయిన పిడికిలి విగబట్టెను. ఆ గొలియే అయిన బహిరంగసభలో నుపన్యసించుచు నిష్కలగక్కినటుల మాటాడెను. ఆయనకన్యానుభవము

పితృ వత్సరములలో నే నాయనను చివరకు దెలియన ముఖము కన్యాభవము వ్రాసిపెట్టెనుటల గానించుచుండెను. దేనాము విశ్రాంతి గోరుచున్నక, ప్రేరణతో సర్వకాలమును కష్టముల నడచుచుచున్నట్లును, దేశముకు పనిజేయుచున్నట్లును అయిన ముఖము దెచ్చుచుండెను. జెయ్యలో నేకాగ్రహమును సంకర్షణలతో బొందిన కష్టములందు కృత్యము లాయెను. నేడు మహాత్ముడు అట్టిమర్దతి నేయనభవించుచున్నాడు. ఇప్పటికి లోకమాన్యుడు ప్రజలమనమున నిలచియుండునటుల మహాత్ముడు గూడ అంతరిక్షావరకు ఆరుసంకర్షణముల కెక్కునే యనభవించుచున్నాడు. దీనిబట్టియే మహాత్ముని కుష్మకాయమునందు లోకమాన్యుని ప్రేరణమును సహజ భావమును మనలో నిలచియుండి, దేశము జేయవలసిన కార్యమునందు సంతోషము నొసంగుచు నాయము జేయుచున్నదని ప్రజలు భావించుచున్నాడు.

లోకమాన్యుడు; కెన్యావిషయస్థితి.

ఈసంకర్షణము, అధికాలో మనసోదరసోదరీయలు అస్పృశ్యులుగ జేయబడినను అమృతవరమువార్త వచ్చినపుడే తిలకు వర్ణంతి వచ్చినది. నేను ఫిజీనుండి వచ్చినపితృ అయినను జూచినప్పటికలెనే, యెవ్వరు ఆధికాలోని అయినదేశములు అగ్రహమునకునుండున వార్త వచ్చినపుడు అయిన ముఖము ఆగ్రహముతో మండిపడుచున్నట్లుల నాకు పొట్టగలదు ఫిజీలోని సోదర సోదరీయలుల ముఖముల పూసాలో నాగొలి ఆయన గట్టి గమాటాడిన నాటిమాట నాకు జ్ఞప్తి రాగలదు అయినయే నేడు బ్రతికి యుండిన యెవల, యింక నేమోతమును మాటలతోను, విజ్ఞాపనలతోను లాభములేదని చెప్పి రాయబారములు వెదలిన లాభలేదని చెప్పి, అందరను యేకవాక్కుతో, 'స్వాతంత్ర్యము నాజన్మస్వత్ర్యము, నేను దానిని పొందెను' అని పనిజేయవలయుననియే కోరుచు నాకు నమ్మకము గలదు.

న్యాయమూర్తి కాయజీగారి రాజీనామా

బొంబాయి, ఆగష్టు 3:—బొంబాయి హైకోర్టుకు అక్రీం గు అడివనలు న్యాయమూర్తియగు హెచ్. సి. కామేశ్వర రాజీనామా అంగీకరింపబడె నని ఇండియా గెజటున ప్రకటించెను.

రాజప్రతినిధి పర్యటనము

రాజప్రతినిధిగారు వంజాయ నర్సింధిని తరువాత గం యా క్రమంగాలను కర్పించుచున్నందు లోని అలహాబాదుల నుగూడ వారు దర్శితునియు పయనింపవలె తెలిపెను.

ఒక ఆత్మహత్య

పూనా, ఆగష్టు 3:—పూనాను (పెద్ద యాత్రకు) మంగలికత్తితో కలమును గోసికొని మరణించెనని దెలిసినపుడు గుర్రపువందెములం కల్గినవేళము గలవారందరు నాశ్వర్యపడిరి, ఈతడు కడుపులో నెరుపుచే చాలకాలమునుండి బాధపడుచుండెను. ఈతడు ఆశ్వశిక్షణమున చాలకుళుడు.

భీమాకంపెనీల మోసము అప్పీలు

కరాచీ, ఆగష్టు 3:—భీమాకంపెనీల మోసమునర్సింగు నేరముక్రింద క్షింపబడిన కాపైను అరీము రాంకేరాయిగార్లు న్యాయాధిపతి, జూరీకి నిజమిం దు నపుడు ఆక్షేపణార్హముగ ప్రవర్తించెననుకారణమున గావించిన అప్పీలునందు ఈదినమున వాదనముగనెను. తీర్పు సోదరవారమున జెప్పబడును. కోర్టువారు ఫిర్యాదల కనుకలముగ తీర్పుజెప్పవలెను, తిరిగి కేసును మొదటినుండి విచారించవలసివదియు, లేక క్రిందకోర్టుగార్లు నై నాధారపడవలె అప్పీలుచే స్వకంత్రిముగ విచారించునదియు నిశ్చయింపబడును. ఈ రెండవమార్గము నకలుమియవలె విచారణ మొన నే ప్రారంభమగును తిరిగి విచారణ మొదటినుండియు ప్రారంభింపబడవలెనని ఫిర్యాదులు కోరిరి.

సినిమా ఫిలిములపైదాడి

దెల్లి, ఆగష్టు 1:—'జర్మనీ'లోని ఎరువరు, 'దామ్యుడలు' పట్టణములందలి రసాయనిక, పరిశ్రామిక విషయములు" అను సినిమాఫిలిమును ఫిల్మిరాష్ట్రమున ప్రదర్శింపరాదని చిపుకమిషనరు ప్రకటించెను.

పంచములు

మనకర్తవ్యము
రంగనాయకులు (ఆత్మకథ)

ఈ విషయముగూర్చి క్రిందటి అరుణదినపత్రికలనుండి మన యాంధ్రదేశమున కొలదిగనో గొప్పగనో, కొంతకద్దటిని కొనబడుచున్నది. శ్రీ పీఠేశలింగమహాశయ్యుడు పంచమోధారణకై కంఠముట్టుకొనిన మహానీయులలో ప్రథమస్థానము నొక్కిమించుచున్నాడు. క్రమముగా ననేక యుగరస్యభావులు ముందంజవేయి మొదలిడుచుండిరి. ప్రజలెల్లరు నిద్రాజతులై యున్నయెడ మన పాంపరవాణినిధ్యుడు నాగరికతను ప్రజల యందు ప్రచారము గావించక అమిత్రోపదేశముచేసి ప్రజలలోను ముఖ్యపాత్రులైన బ్రాహ్మణులై యీ విషయమునందు, అర్హమైనవలన కనుకకత్తె తెలిసికొని కచ్చాత్మావధిరా యననట్లు అమితకద్దటినికొన మొదలిడిరి. శ్రీ మంగిరూపి వెంకటేశ్వరగారి గ్రంథము.

పురాణేతిహాస కృష్ణాంతర్భాగముగా మృదుమధురమైన అమిత యుక్తానామము, అత్యుత్తమ, సాయోపనయించు కల్పించి చాలాభము కల్పించినది తెలుప ధర్మము ప్రతికల్పించి యు పంచములందు ప్రథమమునండియు, కద్దట కరుణనుజూపింట్టుచున్నది. అందు శ్రీ ఆంధ్ర, కృష్ణావర్ణము గావించిన సేవయమోక్షము. క్రమమున నలువదివర్ణములను మించిన నున్న విద్యాధిపతులందరు తమ స్వార్థమును పరిక్షింపుచో తమకున్న ఉదారభావము, కరుణారసము, పంచములందు ఈ ప్రతికల్పననే కల్పించి ననుగొనగలరు.

క్రిందటి మూడువర్ణములనుండి పంచములగుర్చి భారతీయులు తీసికొనిన కద్ద, చేసిననేక, స్వార్థభాగ చింతనతో జనదేశ చారిత్రమునందు రెండువర్ణములు మాత్రము గమనముగ నున్నవి. ఒకటి శ్రీమద్ధర్మహర్షుడు పాద్యురము స్థాపించి మానవజాతి చేసిన యదను. అయ్యది రెండువల వర్ణములను పైగా. రెండవదక్షిణ హిందూదేశమున శ్రీరామావజూల బెంగాలునందు శ్రీచైతన్యము బయలుదేరి పంచములకు, "సమనగోరవ" దానయొసిన సమయము. ఇట్టియనా కిరణమును జరుగుటకు కారణము గాంధీయహర్షుడు, భావికాల చరిత్రకారుడు ముందు జరుగబోవు సకల కర్మములను పంచములగుర్చి వ్రాయుచో, ఈమహాత్ముని కర్మయత్నములందు జన్మగాంచినట్లు కలక్షరములందు వ్రాయక తప్పదు. ప్రజల మానవజాతిపంచమున జరిగిన పరిమాత్మ యన్యుకమైనది. ప్రజల కృష్ణభవమున క్రొత్త "మాపురేఖ" యేర్పడిన దన్న యతికేయోగిగాడు. విద్యాధిపతు లెల్లరు అంటరానితనమును, తీసివేయవలయునని గట్టి, కమ్ముచున్నారనటలో సనత్కూటము. సామాన్యప్రజలందరి కనుకను పాపపదాయపుటలవాటులను మార్చుకొని రేపొమాచో తత్పరగి పంచముల సోదరులకై చూడవలయునని తలపోయుచున్నారనట నిజము. పాతకాలండ్లను నూత్నయుగమున కారామూర్తులైన భావికాలపు మహాచార్యులు కానున్న యుగములందరు, ఉద్రేకభూతులై నిర్మూలక మానవమున నిశ్చబ్ధితో పంచముల నద్దించ నుద్వేగితలైయున్నారనటను సందేహించువారు చాలయరు.

ఇంతవరకు క్రమము జరిగిన, జరుగుచున్న భావపరమమును విచారించితిమి. కాని కొందరు ఆకారహీనులగుచున్నారు. ఇట్టివారు దుఃఖ నరచువారు "అంటరానితనమున ధ్యంసముచేయుదని" యరుచువారు అనేకులు కలరు. కాని పనిచేసి అంటరానితనమును నిజముగా పోగొట్టుచున్నవారు తక్కువ సంఖ్యకల జాననియు శ్రీ గాంధీయద్యులు క్రథమోత్సాహము కన్నచి నను ప్రజలు తిరిగి తమకు యధోపసంగములకు వెళ్లుచున్నారనియు, "అంటరానితనము పోవుట మంచిదేయైనను, కొన్ని తరములు గడచినగాని పోవలసినది" యుక్తుచున్నారు. ఇట్టివారికొక్కటియే కాదు. ప్రజలందఱి నేరులు విద్యాధిపతులైనవారి యందే కలరు. వీరందరు పూర్తిగా మాధుర్య, పౌరపదనవారు నూత్నకర్మకుని తెల్పుట దోషము.

మరికొందరు "ఇంకేమున్నది. ప్రజలెల్లరు పంచములను పొగచేయుట మంచిదే యనుచున్నారు. అంటరానితనము పోవుట తప్పునని కమ్ముచున్నారు. శ్రీగంధీ యద్యులు మమ్ముట అంటరానితనము కొలదికర్మములలో పోద" యంచాల యాకాశీనులగుచున్నారు. వీరును పూర్తిగ అనుభవరహిత బాధ్యత నెరుంగని, బాలభటసమాజము మాత్రమే కాదు. వీరియందును కొంత నిజహర్షము కానగును, ఇటుల రెండువిధ

ములగు ప్రవాళి పాదములను పలననే ఈవిషయముగూర్చి క్రథతో ఓపికతో నాలించిచుట మాభ్యుచిని తలంచి ఈ వ్యాసముల వ్రాయుటానొన్నాను. మిరందరు క్రథతో వీని చదివి విషయమును చర్చించి పిమ్మటకొన్ని సలహాల నొసంగుచో త్వరలోనే కరితగుమార్గమును కనుగొనగలము.

ఏ మాత్రముల ననుసరించి, పంచమోధారణ జరుగవలయునో యను విషయమును తర్కించుటకుమందు మైమాచించి ఆ ఆభిప్రాయ భేదముగూర్చి, క్రమమున్ను పంచము నేపీతులందు గల లోపములగుర్చి యాలోచింపు టచితము. అప్పుడే, "మాత్రముల" యుపయోగము బాగుగ బోధపడగలదు. శ్రీ ఆంధ్రప్రతికలాదిగ గలవి బ్రాహ్మణేతరద్యులు బయలుదేరి సప్పటినుండియు బ్రాహ్మణేతరులు కూడ దోషము వందు పాల్గొనుచున్నారని తెల్పుచు పంచమోధారణ మనసరుమని మాత్రము జల్గుచున్నది. బ్రాహ్మణేతరపార్టీ ప్రతికయుగు శ్రీఆంధ్రప్రతిక యొక్కప్పుడు మదరాసులోని "పాక్షిపనివాంధ్రగుర్చి" దూవణవాక్యముల నన్నిటికల్పించి. క్రిందటి కాన నగభయందు ఆధికారము బొంది కొంతపనిచేయుటకు కత్తిగల్గి యున్నప్పుడు ఈ పార్టీవారు పంచముల గూర్చి మదరాసులోని అద్విదావిదులగుర్చి చేసిన దుండములు అందరెరింగినవే. పంచముల ప్రతినిధియు శ్రీ యం. సి. రాజుగారు బ్రాహ్మణేతరులు పంచముల ప్రత్యేక బాధ్యతను నమ్మకను పారద్రోలి "స్వయం సహాయము" కారాధరపడియుండు టుచితమని బోధించిరి. అయ్యదిమంచిదే! అంతకంటె పైగా నేమియు నూచించిట్లుకానము. శ్రీ గంధీయహర్షుడు "స్వయంసహాయము" గూర్చి బోధించి పిమ్మట యజమానులు దయతో మరియొకదగ వొసంగిననే ధర్మము కైకొనవలయును" అను, కత్తునైతమును వాగినది.

కాని అయ్యదియు, ఏమాత్రము సరియగు మార్గమును కన్పరచటలేదు. "శ్రీరైతు" క్రితి: ఈవర్ణ పంచములగుర్చి వ్రాయుచు "చల్ల" ప్రజలు పంచముల గూర్చి సంస్కారము చేయి మొనరిట క్రేతునుని మజ్జము సంస్కారముల గూర్చి రోషభావము జూపెట్టుచుండె. సరే! సంస్కారము లేమిచేయుచున్నారో! "అంటరాని తనమును పోగొట్టుటయు ననుచున్నారో". ఎన్నివిధములనా పీదను వదిలియుట! ఒక్క మార్గము మాత్రము వీరు నూచింపుచున్నారు. అయ్యది "పంచమేతరులు" వెంటనే "పంచము" నంటుకొనట ఆవిధానము పంచముల నద్దించుటకుగాని, అంటరాని తనము పోవుటకుగాని "పంచములు కత్తువవారను బుద్ధిని పోగొట్టుటకుగాని" చాటుకా! పంచములు, "అంటరాని తనముపోవు" తోడనే పంచములు ఆత్మోపకరములగుదురా? నుఖులగుదురా? సాభాగ్యయుతులగుదురా? గుంటలయందు నివసించరా? గుడిసెలయందు పొర్లాడరా? ఏమగువారికి? వారి నద్దించుటన్న "అంటరాని తనము" పోగొట్టుట మాత్రమేనా? వారికి విద్యకాలదా? ఆత్మోపకరముగూర్చునా? తిరిగింత "చిత్రకర్మము" గలవా? "కొంగారు దొంగసాగిరను" భావ వారినుండి పోవదా? వారికి "ఒకపూట, రెండుపూట గంజపానము మాత్రము" భోజనము చేయడ వలయునా?

చచ్చిపడుతుల నేమేవారు భోజనముచేయుట మంచిదా? వారికి భూగతి యవసరము లేదా? వారి మత మేమి? వారి

యాచారము లెట్లున్నవి? ఎట్లుండవలయును! వారి "యార్థిక పరిస్థితులు" నెట్లు బాగుపరచవలయును? వారికి "నుఖమున్ను పెట్టు" వారికి "యజమానుల నుండవలసిన" రీతియెద్ది? ఇట్టి ప్రశ్నలకిచ్చు గమధానములపై పంచముల పురోభివృద్ధియార్థక జడి యున్నది. ఇట్టి ప్రశ్నలనే మన పంచమోధారక వాదులు తమ్ముతా మడుగుకొన సాహసించుటకున్నారు! ఇట్టి ప్రశ్నలకిచ్చు ప్రత్యుత్తరములపైనే క్రమమున్న పంచముల నేపీతుల నిజస్వభావము కానగును.

కనుక ఇప్పుడు మనకు క్రమకృతు టుక్తము కాని ప్రభావము ప్రజల సాధుబుద్ధి చాల యుక్తానా కరములగు నున్నను అయ్యది ప్రథమ సోపానమును మాత్రము కల్పించుచున్నవనియు పరి యంతయు ముందున్నదనియు అట్టి "పని" యొక్క స్వభావము నింతకరకేతను పూర్తిగా కంత్వప్రీతిరముగా తెలుపుట లేదనియు విదితము.

సాధ్యమగునంతవరకు మనము "ఆభివృద్ధి కారకముగు మాత్రముల విచారితము" పూర్తి మాత్రముల నేను చూపెట్టలేక పోవచ్చు. వానిని కనుగొను మార్గమును మాత్రము నూచించుట, అంతట సహకారములన ము మందరము కలిసి పూర్తి మార్గమును కనుగొన గలము.

మీకు 219

శరీర సౌఖ్యము

ఇది ఒహు ఆనందమును కలుగజేయును.

మా ఆతంకనిగ్రహ మాత్రము లోక ప్రసిద్ధము. మీరు వినియుండురు గాన వ్రాయడమైనది. వెల 1 రూపాయి మాత్రము. ఫలము అధికము - ఎల్ల విషయములకుగాను దయచేసి వ్రాయండి.

వికాసము:-

ఆతంకనిగ్రహ ఔషధాలయము

28 బ్రాజ్ఞ, మదరాసు.

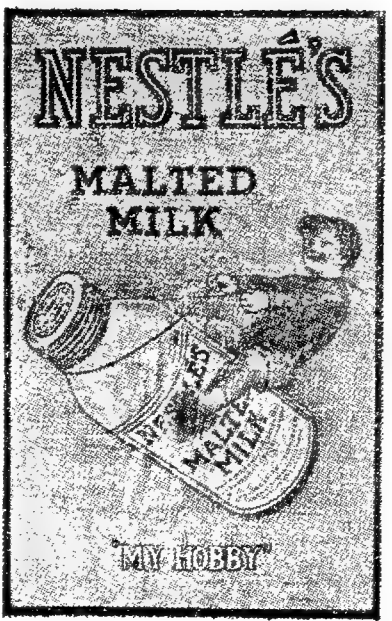
చాతకరత్నము

గొప్ప కస్తూర! ఆర్థభరితు!

జ్యోతిషము పుట్టినతేదీ కళ మున్నగునది లేయే సంకల్పర ఫలితములను క్యాకెత్తు రీడింగుట సహ యెన్ని సంకల్పములైనను జ్యోతిషుని సహాయము అక్కరిలేకయే తిమింకట తాము వ్రాసికొనగలరు. ధనము, కంఠానము, ఆయురారోగ్యములు మున్నగు ద్వాదశభావములతో మీ మీ జాతకములను మీరే వ్రాసికొనగలరు. ఇది యింటిజ్యోతిషుడు. దీనివెల రు 2-0-0, తెలుగులోగా కొనువారికి 1-0-0 మాత్రమే. కలయుచో చాతకములు సుకష్టమైధర్మకు పంపబడును.

(164) గ్రేటు యిండియన్ జ్యోతిషాలయము, ఖింకోట, వికాఖట్నంజిల్లా.

అందరికి ఉచితము
ఒక 7 ఆవున్నుల మాలెడ్ మిల్కు
ఇందుకు మీరు చేయవలసిన జేమనగా

నెస్టిల్స్ మాలెడ్ మిల్కు-నే కొని,
రెండు 15 ఆవున్నులబుడ్లకు చుట్టబడియుండు కాగితములను జాగ్రత్తపరచిన యెడల

7 ఆవున్నుల
నెస్టిల్స్ మాలెడ్ మిల్కు-బుడ్డి
ఒకటి బదిలీగా యివ్వబడును.

గమనించుడు:- నెస్టిల్స్ మాలెడ్ మిల్కు యింత నూర్మ మాలెడ్ మిల్కు కన్న వెల చవకయేగాక ఖరుకు యొక్కువగ యుండును.

బుడ్డిమీద పిల్లవాడినివేసిన బొమ్మయున్న పాపులను వెదకుడు. అక్కడ కాగితములకు ఒకటి యివ్వబడును.

పరిశ్రామిక వృత్తాంతములు

ఆయుర్వేద మార్తాంశభిషగాచార్య, పండిత హోచ్. సుబ్బరామశాస్త్రి కవితన ప్రకాశిపాల్ గారు.

దక్షిణ హిందూదేశపు క్రమము ఇతరభాగముల కన్న చాల తీసిందిరియుండుటల వినుచున్నారమేగాని నిజ మునైన వో దక్షిణ హిందూస్థానము ఎక్కడు ప్రామాణ్యము కలదని యే తెలియగలము. దెంగుటకు కడమరగా నుమాడు 180 మైళ్ల దూరమున భద్రావతి యను గ్రామము కలదు. ఇట్లుది శివమొగ్గా జిల్లాకు 18 మైళ్ల దూరమున భద్రావతి తీరమందున్నది. దీని నే చూస్తే దెంగిపుర అను పేరుతో పిలుచుచుండిరి. కడవిని కి పుట్లలోగా యీ గ్రామమెంతవైభవోత్తిపదమి తెలిసిది కద్యి భాషమున తెలిసికొన ఏకేని క్షతూహలము కలిగియుండుట సహజము. అమెరికా భండనందలి చికాగోపుర గ్రామాంతర వై భవమంతయు యీ భద్రావతిలో చూడవగును. ఎచ్చట చూచినను చిన్న చిన్న మూసపదాము, మిలిలేని యినుకకేకలులు అక్కర్చుకొనమొనరకలలు బాయిలర్ల ఫర్నేసులు రిటార్డులు, నుమారు అర్థమైలు ప్రదేశములో దినమునకు 24 ఘంటలకాల ము విరామము లేకపోవుచుండును. ఈ భద్రావతికి చుట్టు 80 మైళ్ల దూరము దట్టమైన అడవిప్రదేశము. ఈ కాభా కాధి రలు యినుకదారుల మూలముగా అడవిమానులు, దూబములు మానుబొగ్గు మొదలగునవి యొక్కెకలకు సిద్ధపరుచుండును. ఏల ననిన ఈ ఎండినమానులన్నియు కొంతయంతసాధనమున చిన్నగా నరికి రైలుబండ్లనుండియే యినుకదారులలో ప్రవేశింపజేసి తీర్రాన్ని జిల్లాలలో కాల్చి బొగ్గుదీసి చల్లార్చి యినుకదారులలో ప్రవేశింపజేయబడును. బట్టికుండి వెలుగుడు మానుబొగ్గునుండియే కొట్టకొని రూపాయలు సంపాదించుటకు మైసూరు నక్కా రుబారు "కాతా విక్రేతాస్థిర్" కంపెనీ ఏకైక్యములకము ఇప్పటివరకు రెండు కొట్టూరపులకు వైకా వెచ్చించి నెల కొక్క ట్లూరపులకు ఖచ్చితమైయుండుటచూడ కట్టెపొగ నుండి కలుగు ప్రకారములవిలువ యింతింతని కల్పింపదలమా? "ఏ మయ్య రామప్రసాద్ బ్రాహ్మణులకు నైన నీమాయ దెలియజరమా?" అనువేదాంతోక్తి గృహకు వచ్చుచున్నది.

భద్రావతి కట్టెపొగజిల్లి యంత్రాలయము (Wood Distillation Plant) నుండి దినమునకు 120 కార్డుల (ఒక కార్డు=4000 పౌనులతోకము) చెట్టుమానులు బొగ్గుచేయబడుట యేకాక అందుండినచు పొగలో సంకల్పరక్షణకు యీక్రింది పదార్థములు వెలుగుదును.

మద్యము (Alcohol) 92 0/0—937 టన్నులు, కృత్తాప్తము (Acetic Acid) 95 0/0...2100 టన్నులు, ధూపక ము (Grey Acetate) 80 0/0 3125 టన్నులు, తాగ Tar 4500 టన్నులు.

అనగా సంకల్పరక్షణకు 75,000 టన్నుల మార్పుల పొగనుండి యీ పదార్థములు ఇనుపజిల్లియంతసాధనములచే కలుగుచున్నది. దీనిచే కలుగు లాభ మేమని విచారించు.

200 టన్నుల ప్రమాణముండి వైభదార్థముల తీయుటకు ఖర్చు 1400 రూ/-

ఎటులనగా:— ఒకటన్న మానుకు రూ 4-0-0, పొగ చేయుఖర్చు 8-0-0, 1 టన్నులఖర్చు 7-0-0, 200 టన్నులకు రూ 1400 లు.

100 టన్నుల కట్టెనుండి బొగ్గు 70, మద్యము 25, కృత్తాప్తము 5.5, తాగ Gas 5 మొత్తము 100. వైభదార్థములకలము టన్ను మద్యసారములకు ఖర్చు 14 రూ. అనున అనగా 1 గాలకు 9 వైసాలు.

దీనిని బొగ్గాయికి ఎగువతీరము ఖర్చు గాలకు 1-0-0 అగ్గ దేశములలో యీ మద్యసారము గాలకు 6 రూ ప్యముల చొప్పున విక్రయించును. దీనిని వార్షికుచేయుట యందుకు కంటిపొయ్యిలకు చేయుటయందును ఉపయోగింతురు. చూచితిరా యీ ఒక్కపదార్థమునుండియే ఎంతలాభము కలుగు చున్నది.

వరాట వృత్తాప్తము (Crude acetate of Lime)

ఈ యంత్రకాలలో సంకల్పరక్షణకు కట్టెపొగనుండి 2100 టన్నులవైభదార్థము తీయబడుచున్నది 1 టన్ను పదార్థము తీయుటకు 7 పౌనులు ఖర్చుచును. ఇందుండి కృత్తాప్తము తీరుటకు 15 పౌను లకునని చుదింపుచేయబడినది. ఇంకొండు లో ఒకటన్న కృత్తాప్తమును 80 నుండి 90 పౌనుల ఖరీదగు ను జర్మనీలో 118 పౌనుల ఖరీదు.

దీనినుండి లాభమెంత కాగలదో చదువరు లెంకగలరు. ఈ పదార్థము వార్షికులు, రబ్బరు, బొంబులు నున్నగు పరిశ్రమలలోగాక తోళ్లవ్యాపారము, బట్టలకర్మాదు, పెంకపులు చేయుట మొదలగు పరిశ్రమలలో అత్యంతోపయోగము. ఈ కృత్తాప్తము కలిపియుండు లోహదు లెద్ది యగు:— సీసము, తామ్రము, లోహము, అల్యూమినుము.

సీసభస్మము (Lead oxide) + కృత్తాప్తముచేరి సీస భస్మ కాన్తు మగును. ఇట్లుది వారంజి, పసుపు రంగులు చేయుటయిం దుపయోగింతురు.

తామ్రభస్మము నీరంగు పరిశ్రమలో అత్యంతోపయోగము.

లోహభస్మము అద్దకపరిశ్రమలో ఉపయోగము, అల్యూమిను చణకాప్తము—తుర్కీ ఎరపు రంగు కచ్చుటకు యీపదార్థ మెంతయో సహాయపడును.

తారు

ఈపదార్థము కాల్చుట యంత్రంతోపయోగమైనను దీనినుండి క్రియోసోటు. అనేకవిధములైన తైలములు తాగ జిల్లి (Coal-tar Distillation Plant) నుండి తీయబడును ఇది టన్ను ఒకటికి 120 రూప్యములవిలువ యగును.

భద్రావతిలో తాగ మార్తము తీయబడును. దీనినే యింక్ గాండులో స్టాక్ చేసి తాగ అందురు.

మానుబొగ్గునుండి తీయబడుపదార్థములవిలువగుముతులు

1919-1920

1. కృత్తాప్తము లేక చణకాప్తము	1,20,100 రూ
2. సీసభస్మము	1,16,861
3. తాగ	99,132
4. తాంబర	2,99,851.

ఈభద్రావతియనుము కంపెనీలో నుమాడు 1000 మంది పనిచేయుచున్నారు. నెల ఒక్కటికి లక్షరూపాయల జీతములు కైరా బజారులో అగుచున్నది. కాని పరి ప్రారంభించి 6 నెలలైనను వశమాన మేమార్తము లేనటు అన్నది. ఇంకమిద కలుగునెమో?

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ, (లిమిటెడ్)

185, మాంటురోడ్డు - మదరాసు.

డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీకవి బి. ఏ., ఎమ్. బి. సి. యమ్. గారిచే స్థాపింపబడినది.

సిద్ధ ముకరధ్వజ

(వైష జ్యో రత్నా వల్లి 920 పుట)

నిర్దుష్టముగ తయారు చేయబడిన శాస్త్రీయదౌషధములకు పుట్టినిల్లు.

ఇది ఆయుర్వేదాదౌషధములలో మిక్కిలి ప్రసిద్ధి చెందియున్నది.

ఇందు శుద్ధిచేసిన రసము, బంగారము, కిస్తూరి, పచ్చకర్పూరము మొదలగు విలువగల ద్రవ్యములు చేరియున్నవి.

వై గ్రంథములోని యోగము ప్రకారము నిర్దుష్టముగ మాచే తయారు చేయబడియున్నది.

శ్లో॥ స్వేచ్ఛాహరవిహరోః నకవాచిద్విపద్యతే । మేధాయుః కాంతిజననః కామోద్దీపన కృత్తాప్తాః ।

బుద్ధిని, ఆయుర్ధాయమును వృద్ధిచేయును. శరీరమునకు కాంతి నిచ్చును, హెచ్చుగ ధాతుపుష్టిజేసి కామోద్దీపనము గలిగించును.

అతిమూత్రము, తుయ, సుఖిరోగములు, మొదలగు ధాతు తుయకరము లగువ్యాధులలో హెచ్చుగ నుపయోగకరము.

ఉపయోగించు విధానము మందులో బంపబడును. నెల 25 మాత్రలు రూ 5—0—0.

వసూలైన మూలధనము రూ 1,12,925

మోసపు ముదుల వలనను, ఇతరులు కూడ ఇదే మోస్తరుగాచేయుచుండుట వలనను మోసపోకుడు.

ఏజెంట్లు:—ఎమ్. ఎస్. భాష్యం ఎన్కైర్వరు, తపాలవెట్టె నెంబరు 6899, బొంబాయి.

మెసర్సు దాధా అండ్ కో., 260, చైనాబజారురోడ్డు, మదరాసు.

మెసర్సు ఎమ్. ఎ. నారాయణ అండు నన్ను, 23-వ 38వ విధి, రంగూను.

ప్రాచ్య దేశ విజ్ఞానము

ధర్మజీవితానందము

బాప్టి లాస్సెరే గారు 'డెయిలీ హెరల్డ్' సం దిల్లు ప్రాయము వారు:-

ఈ ప్రభుత్వ మార్పుతో దేశము ఎన్నికల కందర్బులను గా వింతలైన ఉపన్యాసములు, మతాధికారుల జేయవలసిన కుండెన. లెక్కలు కన్నులు, కట్టుకోవలసిన బట్ట, ఉంచుట కిల్లు, జీవితావధానములను, వీనియన్నిటికన్నను ప్రామాణ్యమైనది మానవుని తైత్తికాధ్యాత్మిక జీవితాభివృద్ధి యని, అంతటను శ్రీపుణ్యుల తేజోభావముతో చాటి.

మానవుడు అపారముగనే జీవించుటలేకను కర్మసాక్షాత్కారము క్రొత్తదిగాదు. ఇత్యది యిప్పుటికి 25 సంవత్సరముల నుండియు కార్మికాధ్యక్షులనుండి నిర్వహణ కర్మకర్తగాయచుండెను. మన ఉత్పాదకములనుండి వివిధ యున్నదనియు, మానవజాతి సద్ధికింది జయము గాంచవలెనన్న, మనమానసాత్మకములనుండి, స్వార్థపూర్వక, అత్యాశ మున్నను కర్మముల పోగొట్టుకొనవలె ననియు సత్యాధ్యక్షులు స్ఫురించుచున్నది. మతగ్రంథము విన్నంతనేగాదు; అనుసరింపవలెను

మార్పులలో మాట్లాడినపుడెల్ల, జీవిత మేవాటికి కర్మ సమర్థమును ధీరత్వమును పొందునా యని యెదురుచూచుచుంటిని. నాయెదుట మార్పుల వారందరును, "స్వాధ్యక్షుల ములవల గాదు, కనుబలములవలగాదు, క్రొత్తవాడును తన జీవితమును పరిశుద్ధము చేసికొనవలెనన్న మోక్షము గల్గును" అని చెప్పవలెనన్నా యని నే నెదురుచూచుచుండెడి వాడను. విశేష ఆకర్షణ స్వంత కాలమును, జనసామాన్యము మతగ్రంథమును వినుటయే గాక, కర్మములను అవలంబించుట, కర్మములను అనుసరించుట నాచరణలో బెట్టుట కిచ్చ మున్నటుల ప్రపంచ వ్యాప్తము విశేషము జేయుచు నది సమ్యక్ముగ గల్గెను.

నేను తిరిగిచిచ్చ కౌన్సిల్లకు మార్చినందుచో, కృష్ణమూర్తి యను భారతయువకుని ఉపన్యాసము వినుటకు వెళ్ళితిని. ఆయన పెద్దలెవరు నోరొకటని కాంతిసంజేతము నొసంగెను.

కేసియుండునన్ని, ఆయన సోదరుని 1918 లో మొదటి సారి జూరితిని. అప్పటినుండియు, యీవధిమాదు సువర్ణరము లలో మానవజాతి కష్టపరంపర లనభించుచుండ, ఆయన సంజేతమును వినుటయెంతయు అనందముగ నుండెను. మేమిద్దరముగలమి కార్మిక సమాజములను, భారతదేశవర్ణము జరిగిన సద్ధిలను ముగిసిందికిని వెళ్ళితిమి. ఆయన యిక్కల మంతయును విన్ననే బడయుచుండెను. ఇప్పుడాయినకు 25 సంవత్సరముల కయిన్ను. వినుచుంటిని, ఎదురుచూచితిని ఆయన యొకసంజేతము నొసంగుచున్నాడు. ఆసంజేతము నందరు సంగీకరించునెడల ప్రపంచము మోక్షమును బడయులను.

మరల నింకొకసారి మనకు జీవిత ధర్మముల నుపదేశించుటకు ఒక పురుషుడు దుష్కర్మించునని నమ్మువారల సంఖ్యనుక కాదన నాయుడు. కార్మికాధ్యక్షులతోయములు సఫలమగుటకు కైతికధర్మములందు విశ్వాసమును ధీరత్వమునుకొనవలెనన్న మాట కర్మములను, మిగిలిన కర్మములను వినుటకు దానిని పరిగ్రహించి తెలిసికొనుటకు మృత్యుమానసముల నిర్ధము చేసికొనడు అని చెప్పి ఈ భారతయువకునిగూర్చి మనమందరము నింకను కొంత తెలిసికొన గోరవచ్చును.

కావన్న సభలోని చర్చలలోనుండి కేసియకొని ఒక గంటసేపు యాయన పురాతన విజ్ఞానముగూర్చి చెప్పుటయు జనగా నానందము గల్గును. మేము పాశ్చాత్యులము దర్శన ధర్మము. మాధీరవర్ణము లేక అన్యధర్మము గలవార మాకన్న అధికలని గాని, నమానులని గాని మే మంగీకరింపము. వినును, మార్చును మాలో 50 నిమిషముల సేపు కృష్ణుడు తన చిత్ర కుడిని విమలపరిజ్ఞానమునన్న వెల్లడిచేసి మమ్మును మంత్రాక్షరము వెల్లడింప నిశ్చేష్టుల జేసెను.

భారత సంజేతము

ఇతరు లెవరో మనకొక కాలోతింజుండ మనమే అలోచనలగ నుండవలెనని ఆయన గోరెను. ధర్మమార్గమున జీవించవలెనన్న నెరి ఆత్మ వారికి జోధముగ నుండవలె నని ఆయన గోరెను. ఆయన ఉపన్యసింపించినంత కాలమును "భగవంతుని రాజ్యము మీలోనే గలదు" అని ఉద్ఘోషించుచున్నటు లుండెను.

మనము యేకమతవాదమునకు లెక్కకరాదు. మాభ్యంతరి మనమనస్సు మనమే పోల్చి కట్టుకొనవలెను, కమ్యూనిస్టు

అమైనను, బోరిలమైనను, లిబరలుకము వారమైనను, కార్మిక పక్షమువార మైనను సరియే. మన జీవితాధ్యక్షులు, తోటి వారియెడనుండు భావములుభ్యమైనవి మనము వ్యక్తులము మారిన గాని యీవధియు లెక్కకరాదు. మనమందరముకొరి పొందవలసిన యొక్కభావము, కర్మమును తెలిసికొనగోరి దానిననుసరించుటయే అస్థితిని పొందుటకు కర్మక్రమములవలె దిప్పు జేరుమార్గములేను.

గురువారమునాడు కావన్నసభలో మరల భారతదేశమును గూర్చి చర్చించితిమి. బ్రిటిషు కామ నువెల్ల సంరక్షణమును, కార్మికమును మార్గము చర్చయంతటను యోజనా ప్రబలియుండెను. అంగ్లేయు జొక్కడైనను భారతదేశము భారతీయులకే యని భావించియుండలేను. మేము మాట్లాడినపుడెల్ల శ్వేతముభాగ్యకర్త గాన్పించెను. మాలా నొక రకు కర్మలోపహావర్త జెరిగాను, యిప్పుటికిని గ్రామములలోను, అత్యంతమందలి ఉత్తరభూములందును గల కారతసంతుప్త జీవితమును మిగుల గొనియుండెను.

నేనుమాత్రము భవిష్యత్తు యెట్లుండునా యని తీవ్రముగ యోచించుకొనుచు యింటికే వెళ్ళితిని. మరయొకసారి ప్రాచ్యదేశమునం దొక ప్రవక్తయున్నానని, నూతన సంజేతము గాక, వెనుకటి కారతసామ్యకర్త సంజేతము నొసంగునా యనియు, ఈ సిద్ధాంతము నాచరణలో బెట్టుటయందు నూతన జీవితమార్గము గల్గునాయనియు నే నాభ్యర్థించుచుంటిని.

ధర్మజీవితానందము

మార్చి నెలలోనున్న కృష్ణమూర్తియెట్లును, మనము ధర్మ మార్గమున, సమాలోచనజేసి జీవితముజేసి, అనందమును కలుగజేయు మార్గమున నడువలెనని యెడల భవిష్యత్తును గూర్చి యెవ్వరును వాదనలేకకర్తలేను.

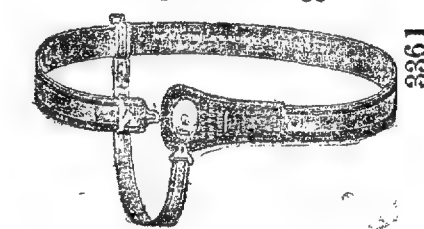
కొన్ని సంవత్సరములక్రింద కీ! శ్రీ! భారత్యులూక్ గారు, లండనునందు గల మరే ప్రాబల్యమునుగూర్చి విచారింది నివేదనమును ముగించుచు తుద కిట్లు జెప్పెను. "ఎవరో ఒక నూతన ప్రవక్త యుద్ధవింపవచ్చును. ఆయన నూతనభావముతో సత్పురుషులను శ్రీలను వికృతము జేసి, ధర్మ కార్యమునకు నూతన జీవితముగల్పించి, సర్వస్వగణముగాంచి, నుతోపానందమును గలుగజేయవచ్చును. ఈమను విశేషము క్రైస్తవలబంధించి కొనుట దీసికొనివచ్చిరి. వీరు తమ సిద్ధాంతములను వ్యాపింపజేయగా ఆ తోడు సామ్రాజ్యము యొక్క ప్రాబల్యమున, విస్తీర్ణతయు, గొప్పతనమును ధ్వంసమాయెను.

మరయొకసారి ప్రాచ్యదేశమునండి యీతూరి (బ్రిటను కనుబలము క్రిందనుండి) భారతీయులనుండి ప్రవక్త లున్ననింది పాశ్చాత్యప్రపంచమునకు ఆంధ్ర జీవితపరిపూర్ణము బోధించి అయ్యది భోగభాగ్యములవలనగాని, అయోధధారణము వలనగాక, నేనాసామర్థ్యమునను నీర్ధించునని చెబువరా?

చాకులు - తాళములు
మంగలికత్తులు.
ఆంధ్రసాధులచే చేయబడినది. మేలయినది
కంటనే ధర్మకాటలాగున ప్రాయము.
వి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో లిమిటెడ్
కట్టయ అండ్ లాక్ మేకర్స్ et c.
8081 పెద్దాపురం. (గోవావారిజిల్లా,
తెలిగ్రాఫిక్ అడ్రెసు: "ఇండి ప్రెస్" పెద్దాపురం.

కొత్తనాటకము
కాళీ విజయము
చరిత్రాత్మక నాటకము వెల 10-0
గ్రంథకర్త. సువర్ణ రామమూర్తి.
C/o పి. వి. రమణమ్య & సన్, గుంటూరు.
వర్తమాన మంచివివాదనీయమగును.

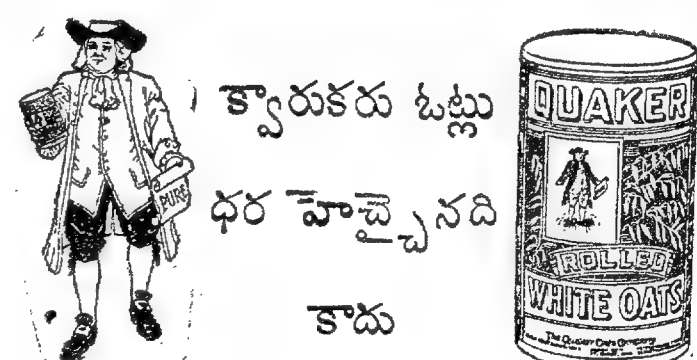
హార్మియా బెల్టులు

మావద్ద పసివాండ్రకును పెద్ద వారలకును ఉపయోగపడు బెల్టులు అనేకము గలవు ధరలకై వ్రాసిన, కాటలాగును బంపెదము.

శ్రీ కృష్ణను బ్రదర్స్,
కమిస్టు ఆఫ్ ఫిషియన్స్, 828, కంబు కెట్టింగి, మద్రాసు

క్వారుకరు ఓట్లు
ధర హెచ్చెనది
కాదు

క్వారుకరు ఓట్లు తగవుల దర్బారులో ప్యాపరేషనుబడి, పంపబడుచున్నది. ఆహారము విలువ పోనియక వాగుగా అదిమి ప్యాపరేషనుబడి, అందులోనుండి సారముపోయిందా నుండునట్లు వాగుగా నీలుచేయబడి యున్నది.

అది అంత పెద్ద దర్బారుకాదు. అయితే మిగిల్చు పెరుగుటకు కావలసినపుష్టి, వుంచి ఆహారము, చురుకుదనము మొదలగు వాటిని కలుగజేయునట్టి విలువగల ఆహారము అందులో చేర్చబడియున్నది.

ఒక టిక్కు క్వారుకరు ఓట్లు భారతముగా 25 గిన్నెలు దుచ్చియిన పాతనమగును. మీరు కృతజ్ఞులుచేసి క్వారుకరు ఓట్లును కొనినను అది మిక్కిలి లభ్యమైనదిగలిగితిరికొనుటకు ఆశ్చర్యమగుటకు.

MULLER & PHIPPS (India), Ltd.
Wholesale Agents

Quaker Oats

Madras, Bombay, Calcutta, Karachi, Rangoon.

తించుటలేదు. మిత్రమండలిలో మెకరి కొకరియవలసిన బుణములగుట్టగూడ ఇప్పుడే కలెక్టరీ పరిషత్తు వలయునని, ఇట్టివారు గోరుచున్నారు. బాల్లు వినుగారు కామన్సునకు ముచ్చటించుచు, రూరు నగరాలి సంగతి వ్రాసివలసిన బ్రీటిష్ పర్సన్లకు ఇట్టి పట్టుమువాటిల్లునో, తెలియజెప్పిరి. అంతటితో బోక, హిందూ దేశ వాణిజ్యమునకు గూడ జరగనిదనిపించుట ప్రబలపట్టుము గలుగునని బాల్లు వినుగారు హెచ్చరించుట కొంత వింతగా నుండును. హిందూ దేశమునకు సంబంధించిన ఇతర సమస్యలగుట్టగూడ, బాల్లు వినుగారింతిమాత్రము శ్రద్ధవహించిన బాగుండును. ఫ్రెంచివారి విభానమునందుగాని, బ్రిటిష్ వారి విభానమునందుగాని, స్వార్థములేదనిజెప్పుట కవకాశములేదు. ఇట్టి సిటీలో భావిపరిణామ మెటులుండునో యూహించజాలము. శాంతిప్రియులును అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్ర ప్రభుత్వధ్యక్షులు గను హర్డింగుగారు, పరలోకగతులగుటచే, అమెరికా ప్రాంతీయ మితిమీరని పరీక్షన నుండునో యూహించ శక్యము గాకున్నది. గత సంగ్రామమునందు వివిధ జాతులు జేసిన త్యాగములు వ్యర్థమగుచో, ప్రపంచదస్థిని వర్ణించు తరముగాదు.

వి. జే. పటేలుగారి హెచ్చరిక
స్వరాజ్యవత్ నాయకులు నాగపురపు సత్యాగ్రహోద్యమమును సామాన్యముగ నిరసించుచున్నను, వి. జే. పటేలుగారు మాత్రము, ఈ యుద్యమము గూర్చి అధికారానుభవములు శుభచిహ్నము. సోదరుడగు వల్లభాయి పటేలుగారికి వి. జే. పటేలుగారు తోడ్పడు తెలియు భావ్యముగ నున్నది. గజరాతు పితా మహుడనందగిన అబ్బాస్ రియాజ్ బీగారు వార్ధక్యదశలో సత్యాగ్రహోద్యమమును సదుపుటకు నాగపురమునకు వెడలవెంచుట, దేశమునం దుత్సాహము గలిగించగలదు. 6 వ తేదీయందు, మధ్యరాష్ట్రముల శాసనసభలో, నాగపురపు నిర్బంధములగుట్ట తీర్మానముకంటే ప్రతిపాదించబడును. 144 శేక్సుక్రింద అమలులోనున్న పతాక నిషేధపుట్రువును రద్దుజేయవలయునని, ఈ తీర్మానము గోరును. దీనిని శాసనసభలో సంగీకరింపని యెడల, ఎన్నుకొనబడిన శాసనసభ్యులును, మంత్రులును, కార్యనిర్వాహక సభ్యులగు జోషీగారును రాజీనామాలునిచ్చి, అందరుగలిసి జండాను చేబూని సత్యాగ్రహ మొనరింపవలయునని, వి. జే. పటేలుగారు గోరుచున్నారు. వీరిలో నెవరయినను పటేలుగారి హెచ్చరికను పాటించురా?

కొరడాదెబ్బల గొట్టుట
నాగరిక దేశములందు కొరడాదెబ్బల కొట్టునాచారము గనరాదు. ఈ దేశములో జయిలు సేరములక్రింద, ఉన్నత స్థానమునందుండే మర్యాదస్థులు సయితము కొరడాదెబ్బలకు లోనగుచున్నారు. ఇట్టి నిదర్శనములు తిరుచగ బయల్పడుచున్నవి. ఈ మోటు పద్ధతిని రద్దుజేయవలయునని, త్రివేదిగారు బొంబాయి శాసనసభలో మెక తీర్మానము దెచ్చిరి. రాజకీయ విశ్వాసముల కొరకు జయిలు బోయిన విద్యార్థులగు యవకులు ఇట్టి శిక్షలకు పాల్పడివలసి వచ్చుచున్నారనియు, దెబ్బల గొట్టి యిట్టివారి యుత్సాహము సణగద్రొక్కుటకు బూన్మెనబడెననియు, త్రివేదిగారు విశదపరచిరి. భూతదయయే ప్రధానముగ గల త్రివేదిగారి తీర్మానమునయినను, సహకారవాదులగు శాసనసభ్యులంగీకరింపగూడదా? ఇట్టి విషయమై భదాభి

ప్రాయ ముండుటకు వీలగునా? అయినను, శాసనసభలో నీ తీర్మాన మొడింపబడెను. శాసన సభల ద్వారా, జన్మస్వాతంత్ర్యములు రక్షింపబడునని దలచుట వ్యర్థమనట కిది మరియొక నిదర్శనము.

షాకతాలీగారి స్థితి
బొంబాయి శాసనసభలో త్రివేదిగా రడిగిన కళ్ళకు క్రభుత్వసభ్యు డిచ్చిన క్రతుత్తరముబట్టి, షాకతాలీగారికి ఉత్తరములు ప్రాసీకొను షాకర్యము 1922 సంవత్సరము ప్రేలు నుండియు తొలగింపబడెననియు 1923 సంవత్సరము జూన్ నెల నుండియు తమబంధుగులను జూచు షాకర్యముగూడ రద్దుజేయబడెననియు, దెలియుచున్నది. షాకతాలీగారికి ప్రత్యేకముగనిచ్చుడి జయిలు షాకర్యముల నెవగదలచలేదని, క్రభుత్వసభ్యుడు దెలిపెను. హైందవ మహమ్మదీయ నాయకుని సంగతి ఇటులుండ, సామాన్యుల సంగతి జెప్ప నవసరముండదు. తుర్కీసంధి జరిగినను, అలీ సోదరులు మొదలగు క్రత్వాఖాయివీలను ఇంకను నిర్బంధముననుంచుట నాశ్చర్యమును పురిగొల్పును. అయినను ప్రస్తుత స్థితిలో ఎట్టి చర్యయు నాశ్చర్యము గలిగింపజాలదు.

స్థానిక వార్తలు

మద్రాసు శాసనసభ: కృష్ణజిల్లా జనరల కౌన్సిలుయొక్క స్థానమును మద్రాసు శాసనసభ క్రభుత్వ సంఘమున జ. వారాణసిస్వామి వాయుడుగారు, - వి. పి. భూస్వామి కృష్ణజిల్లా-వాయుడుగారు.

చెంగల్పూరు నాయకరు ఉచిత ఆయుర్వేద వైద్యశాల: ఈ వైద్యశాలను జూన్ నెలలో 10740 మంది రోగులు చికిత్స పొందినందు నందు 8749 మంది క్రాత్ రోగులందు రోజుకు ఒక్కొక్క రోగి 9.5 పమ్మిడి అర్పయినందు 10 వ తేదీనాడు 418 మంది రోగులు చికిత్స పొందినందు క్రాత్ రోగిలకు తెలుపుచున్నాడు.

ఆంధ్రభాషాసాహిత్యము
క్రియకులగు వాయుడుగారు గిడుగు శంకర రామ మూర్తి పంతులు గారు (కర్ణాటక) 7 కలుచెట్టికింద ఆంధ్ర భాషా కార్యాలయమున కేటడి (అధికారులు) సాయంకాలము "వీరకలింపు పంతులు గారు దుష్ప్రచంధనిర్వాహక?" అనువిషయమును గురించి ఆంధ్రమున సభ్యులను వెదకు. క్రాత్ వాక్యాలయములకు శాంధ్రమహాజన తెల్లదను కిక్కియవలయునని ప్రార్థన.

ఆంధ్రగానసభ

- ప్రిన్సి కేసు - మదరాసు
- (1) ఈ గానసభ వ-రా-రా-ప్రీ హైకోర్టుకీలు పేరి వారాణసి మూర్తి పంతులుగారు, ఆంధ్రభాషా కార్యాలయము కి వాధుని వాగ్దేవరావు పంతులుగారు, హైకోర్టుకీలు గంటి లక్ష్మన్న పంతులుగారు, చల్లా శేషగిరిరావు పంతులుగారు, చిత్తూరు సుబ్రహ్మణ్యకృష్ణగారు, హైకోర్టుకీలు, పోదూరి రాజు పంతులుగారు, పి. వి. రంగరావు. వాయుడుగారు, జనగుమర్తి సాంబశివరావు పంతులుగారు, డాక్టర్ కే. కే. రావుగారు, మునిసామి శెట్టిగారు మరియు క్రభుత్వ ప్రాధాన వాచాచేత స్థాపించబడినది.
 - (2) ఈ గానసభ చైర్మన్ లో నెలకు కొన్ని సార్లు ఎల్ల వూరు ఆంధ్రదేశ సంగీతవిద్యాలయాలలోను మరియు కేరళలోని విద్యాలయాలలోను గానసభలను నిర్వహించుట నిశ్చయించబడినది.
 - కాన-గానక శాశిబిరులు, సంగీతాభివృద్ధి మహారాజులు జయికోదారులు మరియు శ్రీయంతులు, ప్రాశ్ని హించ వలయునని ప్రార్థించుచున్నారు.
 - (3) మరియు గానవిద్యార్థులను అందరినీ తమకాకు భేదములను, కలెక్షన్ చేయవలయు ఉత్తర క్రతుత్తరములను "నెట్టి, ఆంధ్రగానసభ, 1/8 ముత్తరాలకెట్టికి ప్రిన్సి కేసు, మదరాసు అని వ్రాయు ప్రార్థన.

ఇండియన్ బ్యాంకు: - మార్చి 31 తో ఆంధ్రమున మునుమున బ్యాంకు కలెక్షన్లు లీ క్రింది విధమున నుండెను.

అంశము	రూ. పై.
చెల్లించిన మొత్తము	1279200-0-0
రిజర్వు ఫండు	600000-0-0
డిపాజిట్లు	6008109-4-5
బిల్లులు (కరీ కాంట్రా)	8070961-5-8
చిల్లరలు	1-9825-8-4
మొత్తం	11108096-2-0
అడ్వెన్స్	
అడ్వెన్స్ చేసిన మొత్తము	7041529-7-1
బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా	115661-10-0
డెబ్ట్ ఫ్రాంట్	44775-15-10
కమిషన్ కాలింగ్ బిల్లులు	8070961-5-8
చిల్లరలు	59625-5-0
కేరళా	770582-6-10
మొత్తం	1108096-2-0

కెన్యా పరిష్కారము

భారత దేశమునకు స్వపరిపాలన మే తగినవిరుగుదు
అమెరికా, ఆంగ్ల దేశ: "రిడరు" ప్రతిపక్ష లండను నిర్యోధి ఇట్లు తెలిపెను.
రైటు ఆనలము: కృష్ణగారిని గౌరవించుటగాను 15 ఆరేఖము గారు చెట్ల విందు నొసగిరి
కృష్ణగారు సభ్యులగు రిం చి ఆ సందర్భమున సభ్యులను లాసగబడెను. భారత దేశమునకు వెలునే వ్యతిరేకమున నొసగుట తగుచర్యలను దీనికొనిన యెడల నె ఆకేటు విలుండునని ఆరే ఖముగాను నడిపిరి. భారతీయులు హె సభ్యులయిన కృష్ణగారు నడిపిరి. సార్వభౌమ క్రభుత్వము వారు భారత క్రభుత్వమువారి కట్టు బాధించెనని సర్. కేడబహదరు ప్రభుగారు నడిపిరి.

నూతన మదరాసుగవర్నరు
సిన్హ, ఆంగ్ల దేశ: బల్లింకులు క్రభుత్వ అధికారకాలము ముగిసిపోయినవారి శాస్తానమున నియమించబడుట కొకరు నిర్ణయించబడెనను జడంతులలో సభ్యులైనందు ఇంక నిట్టి నిర్ణయము తెలుగ లేదనియు యాభివార్త అస్సానీయే టెడు ప్రెస్సు వారికి దెలిపెను.

ఒక దారుణమాత్య
కాలిక్టు ఆంగ్ల దేశ: ఇచ్చట ఆత్మమైగ్డూరమును న్ను తెరుచు ద్రి అను గ్రామమున జరిగిన ఒక విచిత్రమగు మాత్యమగుంచి విచారించుటకు స్టేషన్ మేజస్ట్రేటును పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు సమీపస్థులకు తెలిసి. వాయర్ పోలీసులో కుపులను మేపుటనుగుంచి తియ్యలను వాయర్లకును వివాదము జరిగెననియు తెదనవారిక వాయుడు దారుణముగా మాత్యయినన్ని కేరము వాగ్ బోలులో పెట్టి నది వివాదకల్పకాగ్ గొనిపోయిరి. కేరము గాన్పించెను.

లంచముపుచ్చు కొన్నందులకు
సబుఇన్ స్పెక్టరునకు శిక్ష
మొండిను ఆక పోలీసు సమీపస్థులకు ముట్టాపుట్టెనను అధికారులనుండి, గరి మోస్తాతియగ బాటు సంవత్సరమున కొందరు మోస్తాలను తియ్యబాటు సేరములలో శేర్పడని తెదరించి రూ 1000 లను బలాత్కారముగా లాగుకొనినందుకు ఉద్యోగము నుండి తొలగింపబడెను.

ఒక శాసనసభ్యుని మరణము
పూనా, ఆంగ్ల దేశ: గరిపాతింపనను బొంబయి శాసనసభా విరామకాలమున సభ్యులలో నొకరగు వి. ఆర్. కె. పై ఎం. ఎల్. సిగారు సామ్యున్ల కడిపోయిరి. వీరు గరిరాత్రి వరకు వడించిరి. వీరు ఆతిమాత్రవ్యాధిలన బాధపడుచుండిరి.
ఈ దినమున దిరిగి శాసనసభను మాత్య మైగ్డూరము కవడి గారి కార్యనిర్వహణ కేరీ ప్రకరించుచు సభ్యులు దుపస్య పించెను సామ్యున్లతోను తీర్మానములను తెలుపెను.

విదేశ వార్తలు

నష్టపరిహారముల గోల

బ్రిటనువిధానము నిర్వచించబడుట

లండను, అక్టోబరు 2:—(వెంచి, బెల్జియము ఇచ్చిన ప్రత్యక్షతరములతో మిత్రుడు డి. అంథర్సు గారిని ప్రత్యక్షతరమును జన్మకుల కిచ్చుట అధారమేమియు గనించినందులకు తమను విచారకరముగ నన్నదని, కర్ణప్రభువు ప్రభువుల పథలో తెలియజేసిరి. యారు కర్ణికులను గూర్చిగాని నష్టపరిహారములను గూర్చిగాని ఇంతలావుగ కర్ణికులను పరిష్కారమును మార్గము కనిపించదు. ప్రస్తుత మీ సమస్యలను తప్పించుకొనుటకు ప్రభుత్వమువారు దృఢనిశ్చయముతో నున్నారని ఈకాలము కాస్తయు రాయబారములలో పరిపుచ్చుచో కర్ణికులను ప్రతిమించిపోవును. తిరిగి దానిని చక్క-బెట్టుకొనుటకు మనకు సాధ్యముగాదు. అందుచే తమ యభిప్రాయమును తాము జేయదలచుకొన్న ప్రయత్నములను తెలుపు కాగితముల నన్నిటిని ప్రకటించుటకు వారు నిశ్చయించుకొనెరి. తమ లేఖలు, ప్రకటనములను అంథర్సుకు తెలియజేయుటకు అంగీకరించ వలెనని మిత్రముడేదని గోరుచున్నాడు. తక్షణము ఇక సెలవు మాత్రము ఆలస్యము చేయక సర్వవర్గము అంగీకరణ గలిసి తీసికొనవలయునని ప్రపంచము నంతటను నచ్చజెప్పవలెననుచున్నాడు.

బ్రిటిషువారి చిత్తుప్రత్యక్షతరము

ఇటీవల బ్రిటిషువారిచ్చిన ప్రత్యక్షతరములకు వివరములు కర్ణప్రభువు బహిరంగ పాఠి, జర్మనులు చెప్పిన ప్రకారము నిష్పక్షితుడు విచారణసంఘమువారిని నియమించి ఎంతవరకు పరిహారములను జరుగజేయ వలెనని నిశ్చయించుట కొరకునవలెను. కాని నష్టపరిహారముల సంఘము వారి సహకారముతో చేయవలెను. జర్మనులెచ్చిన ఆధారములలో మూర్ఖుధర్మ నికరజేతు ఏర్పాటులను తెలియజేయు లేదు. అర్థికవత్తమును సుప్రయ్యమించిని తెలుపలేదు. జర్మనుల ఆర్థికపరిహారములను అంతర్జాతీయ పరిశీలనాధికారమును గాని ఈ ఆధారములను ప్రయోజనములేదు. సాత్వికనిరోధము నకును జర్మనులు కలుగజేసిన కానకములన్నిటిని తక్షణము తొలగించవలెనని హితవు జరుగబడింది. తెలుదామును, తంతులను తెగ గొట్టుట తో జోర్యముకలు జేసికొనవలెను. అప్పుడు యానను అక్రమించుకొన్న వారు జర్మనీలో ముగ సాధారణముగ పారి క్రామిక జీవనముగలగు సాధ్యములను కలుగజేయుటకు ఆలోచించవలెను.

మిత్రముడలి కంపితేఖలలో అంతర్మిత్రముడలి చర్చలు కీర్ణముగ జరుగవలెనని

బర్మెన్ హెడ్ ప్రభువు సూచన

లండన్, అక్టోబరు 2:—బ్రిటిషు అక్రమణ నైర్యము, బ్రిటిషు నష్టపరిహార కమిషనును మరలిరావలెనని బర్మెన్ హెడ్ ప్రభువు నూచించిరి.

వెంచినవారి విధానమును గూర్చి ఆలోచించుటకు అంథర్సు మియవలెనని. కర్ణప్రభువు ఇందుల కంగీకరించలేదు. జర్మనులు తమ పక్షమును సెలవేస్తుటకు సాధ్యముగ అక్రమణనైర్య ముంచబడెను. లండన్ నమయు అనితే మైన పని. దానిలను ప్రమాదము వాటిల్లును, అన్నిచేయములు ప్రకటించబడిన వివర ప్రకాశిప్రాయమును కనుగొనుటకడనే ప్రభుత్వమువారు చెప్పి చేసినది యడుగుట అన్యాయము.

ఇదేమార్గముగ బాల్టిక్ గూరు కామన్సులలో తెలియజేసిరి.

వెంచి బెల్జియను ప్రత్యక్షతరములు నున్నావారము తోడనే ఇక్కడదేశిగాని బ్రిటిషువారి చిత్తు ప్రత్యక్షతరమును గూర్చి ఏమియు తెలియలేదు.

ఇటలీ బహుబడిక

బ్రిటిషువారి యభిప్రాయములు, ఏర్పాటులలో ఇటలీ వారు అంగీకరించెరి.

ప్రపంచవర్తకము-ఫలితిములు

లండన్, అక్టోబరు 2:—బెల్జియన్ వెంచి లాభము లేంగి యభ్యుపా బ్రిటిషు లాభములనుగూడ అంత యభ్యుపాననే. యారు పరిస్థితులను ప్రపంచవర్తకమునకు వర్తిక ప్రతిఫలితమును తెలియజేసిరి. జర్మనీ ప్రాముఖ్యని హెచ్చరించిరి. తమ

మార్గములే నిరాశచే నానామాలై జర్మనులు తోబడకునిరచ్చు ననియు అందుచే గలుగు ప్రయత్నము దుర్భరముగ నుండుననియు జూచిరి. మిత్రముడలి అంథర్సు కలిసి పనిచేయుటకు వీలైనంత వరకు ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నములను సాగించుచునే యుండును. వివరముల వివరములను సూచక పరచెదరు. పరానులలో మైత్రితో ప్రవర్తించు లెలపునే తెలియజేసిరి.

భారతదేశ వర్తక పరిస్థితులు

యానచర్చను గూర్చి బదులిడునయమున యానలో వర్తకము పరిస్థితులచే తమన్నులు కలకత్తాలో వర్తకమునకు నష్టముగల్గెను. భారతదేశమునుండి జపానకు, చర్మములు, విద్యుత్తును, విద్యుత్తును ఇదివరలో తుమ్మి నువారెయను ఇప్పుడు యూరపులో తీసికొనుటలేదు. భారతదేశమునుండి ఎరువులు రీషములై ఆగిపోయినవి. దీనిలను రెండు విధములు గలవు. ఇండియాలో విద్యుత్తును కనిపింపును. యభివృద్ధి అరికట్టుదును. భారతదేశము మరింత దారిద్ర్యము ననుభవించవలసి వచ్చును. లాకామెనకు నష్టముకలుగును ననిరి.

రానే మగ్నోవాల్టాగూరు బాల్టిక్ గూరు తెలియజేసిన విధానమును సమర్థించిరి. కరానుల యారు అక్రమణను విధానమును తీవ్రముగ ఖండించిరి. వెంచి బెల్జియను బ్రిటిషువారి ప్రత్యక్షతరమును నూచించలేదని ఆక్షేపించిరి.

అది బుద్ధివర్ధకముగ జేసియుండనియు పారబాలు కలక జరియుండునని మగ్నోవాల్టాగూరు సమర్థించిరి. యానను కరానులు పరిహారములను రాబట్టుకొనుటకు అక్రమించుకొనినన్ని ఇంగ్లీష్ జ్ఞానముగలవా రెయను బిచ్చుకొనెనని. మిత్రముడలి సహకారము, సెలిమియన్ను బిచ్చుకొనుట ప్రత్యేకలాభములై పాటుబడిక సర్వజనాని నభిభవించు అనుటలు పాటుబడు యుద్దేశ్యమున తెలియజేసిరి. యద్ధ భావముతో పరానులు యూర వాక్రమించుకొని రెనదనిరి.

వెంచినవారి కేరపరిస్థితులు ఇ గూడు స్థితి, కులకంపై బాంబునని. జర్మనులనుండి నష్టపరిహారము సేవగవలెనని. ఇక ప్రభుత్వమువారు ముంజేమి జేసిననని.

కరానులకలక జర్మనులను వానాకాతిమితిలో జేర్చుకొన్ననే కర్ణికులను పూర్తిగ కీర్ణముగ వక్ర బదునెరి ప్రభుత్వమువారు ప్రయోజనకరముని విధానము నవలంబించవలెనని.

పరానుల ప్రత్యక్షతరము

ఇంకను రాయబారములకు అంథర్సు నిచ్చుచున్నదని అందరును అనుచున్నాడు. బాల్టిక్ గూరు సుకస్యభావము వెంచినవారిలో ఇంకను రాయబారములను జరపు యుద్దేశ్యము గలదని నూచించుచున్నది. 7 తేదీని జర్మనులు తెలియజేసిన ఏర్పాటులను బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారిలో తక్షణము ఆలోచించుటకు పరానులు నిర్దేశింపబడ్డారు. కాని ఏ విషయమును గూర్చి ఆలోచించుటకును ముందు జర్మనుల సాత్విక నిరోధమును గూర్చి ఏదోఒకటి నిశ్చయముగావలెను. జర్మనులు తరిచురములను ఇచ్చుకొనిరి ఆక్రమణ ప్రదేశమును భారీజేనెదము. సాత్వికనిరోధము అంతర్మైన వెంట్రకే అక్రమణదిక్కులు చాలవకు తొలగించబడును. సాత్విక నిరోధమును మానినగాని జర్మనీ ఆక్రమణ నమయై మూర్ఖుల కలకజేయను.

ప్రత్యేకపరిష్కార విచారణసంఘమువారు నష్టపరిహార విచారణసంఘము వారికంటె ఉపయోగకరముగ నుండవలెను. సాధారణముగ ఆర్థిక విషయములను పరిష్కారము చేయునంగిని గూర్చి అంత ఆధికారము నష్టపరిహార విచారణసంఘము వారికే గలదని. మరియ ఇప్పుడు పరిష్కార విషయమును నష్టపరిహారముల మొత్తమును మరలక్రొత్త ఆలోచించవలెననుట సంధి పరతులకు విరుద్ధము. సాధారణ పరిష్కారముగా అంతర్మిత్రముడలి ఋణములు గూడ జేర్చుదునాయని యడిగిరి.

ప్రాంతుకు ఉపదేశము లేకుండునయమై ఆలోచించుటకు కరానుప్రభుత్వమువారు సంకీర్ణముగ నున్నారు. కాని దీనికి యారు అక్రమణను సంబంధ ముండనడదు. ప్రత్యేకముగ ఆలోచించ వలెనని.

బ్రిటిషువారి ప్రకటనము, తమయభిప్రాయమును, పథకులను తెలియజేయలేదని తీయెప్పువర్తిక ఆక్షేపించు చున్నయది.

బ్రిటిషువారి విధానములో మూలము నూచించుటకు ముందు వెంచినబెల్జియను బ్రిటిషువారి యుద్దేశ్యములను తెలియగోరుచున్నాడు. అందుచే గ్రేటుబ్రిటనును కరానులు ఎన్ని యూక్రమణగడిగిరి. వీటి కన్నటిని బ్రిటిషువారి ప్రత్యక్షతరములై పరానులు భేదించున్నాడు.

బ్రిటిషు పత్రికాభిప్రాయము

వెంచి బెల్జియనులు చేయనిరాగించిన విషయమును కాతిసమితివారిలో జెప్పిచేయించవలెను. నానాకాతిసమితివారు జర్మనులు ఎంతవరకు పరిహారములను కర్ణికులలో పరిష్కారముల చేసిన వానుండునో యాచించి వాటిని కీర్ణముచేయవలెనని డెయిలీ న్యూస్ పత్రిక నుకవుచున్నది.

బ్రిటిషువారు తమవిధానమును తెలుపలేదు. పార్లమెంటు సమావేశములో లేనయి ప్రకాశిప్రాయమును కనుగొనుటకు మంత్రి మార్గములేదని డెయిలీ కాకలు వానొచున్నది.

పరానులకు అరుచికరమగు వైరని అవలంబించుటచే ప్రభుత్వమువారు వివక్షణను జూపలేపోయిరి డెయిలీ మెయిలు యభిప్రాయము.

బాల్టిక్ గూరు ప్రకటనము తమ అసమర్థుల వెలిబుచ్చుచున్నది. బ్రిటిషువారి కందరికిని తలంపులను ప్రభుత్వమువారు కలుగజేసిరి డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెస్ పత్రిక యనుచున్నది.

బాల్టిక్ గూరు తమ విధానమును కాకలెనని గప్పిపుచ్చి యున్న యుండవలెను లేదా ఏ విధానమును లేకుండవలెను యుండవలెను. డెయిలీ హెరాల్డు పత్రిక యభిప్రాయము 9 జేడ్ల క్రితము గ్రేటు బ్రిటను తన సర్వస్వమును బెల్జియము, ప్రాంతు జేతముల కర్ణికులజేసెను. ఇప్పుడో వారిలో విడిపోవుట లేక కర్ణికులను పడిపోవుటయని నందియచుచున్నది. ప్రాంతు బ్రిటిషువారావరము ఇంతలో అసాధ్యము అని కొందరును చున్నారు.

యూరపు పరిస్థితులు వివరముగ యందున్నవని అందరును అంగీకరించు చున్నారు. ఇకముం జేమిజేసెదని ప్రశ్నించుచున్నారు.

ప్రభుత్వప్రకటనమును ఎరుదన అంగీకరించలేదు. కాని పరానులతో రాయబారములు ఇంటిటికేరి యనుచున్నాడు. తమ లేఖలను బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుట ప్రపంచాభిప్రాయమును కనుగొనుటకే యని తెలుపుచున్నాడు.

మైన్సుపత్రిక ప్రభుత్వమువారు తమ లేఖలను ప్రకటించుటను గూర్చి తెలిజేయు సమాధానమును పూర్తిగ నంగీకరించుచున్నయది.

పరానులలో మనము భేదాభిప్రాయములను తెలియజేయుటకు మన మంగీకరించవలెనయి మన ఇచ్చు ప్రకారము న్యవహరించవలెనయి పరానులకంటె సమంజసమార్గమును త్రొక్కి వలెనని డెయిలీ టెలిగ్రాఫు పత్రిక నుకవుచున్నది.

యూరపును అధోతిపాలు గా నుండ నిలబెట్టుటకు ప్రభుత్వమువారు ప్రపంచాభిప్రాయమును తెలిసికొనవలెను. అప్పుడు తాము ఏమి చేయుటకును వీలగునయి ఆకార్యమునే ప్రభుత్వమువాట్లు జేసిరినెప్పుడున్నరు గజటు తెలుపుచున్నది.

కామన్సులభిర్య పరానులకు ఆకాంక్షముగ నుండవచ్చునుగాని జ్యూనులకు మాత్రము ప్రోత్సాహకరముగ నుండవలదని మార్షింగుపోస్తు పత్రిక యనుచున్నది.

ఆంగ్లో ఫ్రెంచి

భిన్నాభిప్రాయము

“సమయముల లేదు”

బ్రిటిషువారి యుద్దేశ్యమును ఆమోదించకుండుట

మైన్సు పత్రిక విలేఖరి ప్యూస్ నుండి ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు:— నష్ట పరిహారముల నిచ్చుకరకు యాధు శాక్ర మిమికోనెద మని పరానులు కట్టుకలను జూపుచున్నాడు. నష్టపరిహారములు పరిష్కారముగలటకు పూర్వమే మిత్రముడలి ఋణములు ఒడంబడికలను గూర్చి నిశ్చయించవలెనని బ్రిటిషు వారు కోరుచున్నారు. ఎటువ్రక్క జూచినను కష్టములే. ఒకరు గూడ తీసిపోకున్నాడు. పరానులు నున్నావారమునే జూచిరి. యు బ్రిటను జర్మనీని కూలిపోకుండ జేయు ఏర్పాటులను పరానులు ఆమోదించవలెను. బ్రిటిషువారి ప్రయత్నములను ప్రకటించు కంకరకు గొప్పపరామర్శలుగని మిత్రముడలి నయోద్యమజేసినది ప్రకటించుటయే గనుక తలపించిచో జర్మనుల నిరోధమునకు మరింత ప్రోత్సాహము గల్గుచుకాని కొంత సాధకముగ ఆలోచించిన అంత నిరంతరప్రాయమునకు అంథర్సు నుండదు.

బ్రిటిషువారి ప్రకటనమును వెంచి ఆధికారులు ఆనుకూలముగనే వివరించుచున్నాడు ఏమియు ప్రమాదము లేదనుచున్నాడు. ఇంకను పరానులు రాయబారములను జరుగవలెననుచున్నాడు. బాల్టిక్ గూరు ప్రకటనము కర్ణికులను నుండు

కొత్తపేట తాలూకా కౌగెను అసీసురుమూర్పుట
 కొత్తపేట తాలూకా కౌగెను కార్యాలయమును
 రేంజరురంగుని కొత్తపేటకు మార్చివేయడ మైసది. కాన కొత్త
 రంగురంగుల కొత్తపేటకు వ్రాయవలెను. — గోపేటి
 వెంకటరావు కార్యదర్శిగాను.

హతావరణస్థితి

1923-సం॥ ఆగస్టు నెల 4 వ తేది శనివారము

చింద్రాకా, అగర్బతి :- ఈ దినమున బొగ్గుగనుల యజమానుల యొక్కయు ఇతరులయొక్కయు కమాండేకము జరిగెను. రైలు రేటుగలదు మైలు 1 కి : 2 నిల్లెతమగు నొకపే విభుమగురే టుండెనెనెనియు, దక్షిణాఫ్రికా బొగ్గుసాధకముగ దిగుమతి చేయుదుండుటచే దక్షిణమగు బొగ్గు గిరాకి మందగించుచున్న దనియు : గమ్యతని దొ - పుచు తీర్మానము లానర్పణదెను.

Tegram 8: "BRAD."

ధర తగ్గించబడినది!
డబ్బీ రు 6 మాత్రమే!

శిలాజతు రసాయనము

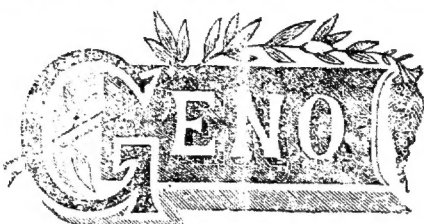
అమూల్యమగు
దివ్యావధము!!

పురాణములై అలసల లొంగని అన్ని రకముల వ్యాధులకును గురి తప్పని గాఢమైన పనిచేయుచున్నది యొక్కటియే. మేధస్సును బలపరుచును. మేధాలోత వలన గలుగు సకల వ్యాధుల నిర్మూలము చేయును. రక్తము, శుక్రము మొదలగు ధాతువుల సభివృద్ధి పరుచును. వృద్ధాయము, మూత్రాశయము, పక్షాశయము మొదలగు ఆశయములకును, నరముల కును, వేలిలకును బలము పలుకెత్తును, సాస్యము కలిగించుట యందిది అద్వితీయమైనదని పేరొందినది. వేయేల మానవ శరీర పంజరము సంతకును గూడ కాశ్యతహాబలమును, పుష్టిని సాస్యకరముగలిగించి హేయమానవ శరీరము నొక కాశ్య తైశ్వర్యముగా మార్చుకలుగు చున్నదని యీ రసాయనము నవయోగించి ఆశ్చర్య కరముగారక్షింప బడిన పెక్కుంద్రులే వే నోళ్ళ చాటుబడుచున్నది. నెల స్వల్పము గుణమత్యుద్భుతము. ఈ రసాయనము సులభముగ నన్నిచోట సందరకు లభించుటకు ఇండియా అంతటను ఏజంట్లు కావలెను. ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది.

ఒకేసారి డబ్బీలకు డబ్బీలకు పొచ్చుగ పుచ్చుకొనువారికి మంచి లాభము.

ఆయుర్వేదరత్న పండిత బి. యన్. రావు బ్రదర్స్, ఆయుర్వేదావధాలయము, బరంపురం (గంజాం).

Powell's Extract of Golden

జవలుగారి అమోఘమైన గెనో

ఆంగ్ల; ఆయుర్వేద ఔషధములనుండి తయారుచేయబడినది.
సెగరోగము, మేహరోగములు, మూత్రాశయము, మూత్రపిండములయొక్క వాపు, శుక్లవర్ణము, బలహీనము, వీపునో నొప్పి మొదలగు వాటిని ఇది నమ్మకముగా కురుర్చునట్టి దివ్యావధము.

గుణము:— 6 మోతాదుల గెనోను పుచ్చుకొనిన తక్షణమే ప్రవణము తప్పుక నిలుచును. మరియొ మూత్రసంబంధమైన చిక్కులన్నియు మాయమగును. మూత్రమందుండు మంటకూడ తగురు. దానియొక్క గుణము తెలియుటకై ఒకసారి దానిని వాడవలెను.

తీక్ష్ణమైన వ్యాధికి బుడ్డి నెం 1 ఒకటికి ధర రూ. 1-4-0
దీర్ఘవ్యాధికి బుడ్డి నెం 2 ఒకటికి ధర రూ. 1-8-0
మా దివ్యావధములు సుప్రసిద్ధమైన దుకాణములన్నిటియలో దొరకును
మాదిత్రవిదితపు క్యాటలాగునకై వ్రాయుము.

N Powel & Co., Manufacturing Chemists,
Lamington Road Bombay.

ఒంటివాళ్ళమోటా కుపాకి నుప్రసిద్ధమగు
కంపెనీవారిచే చేయబడ్డది. (8068)
నవతోటాలు యొక్కవని ప్రాచీనము ౧౮౬3 సం||

ధరలు
నరనము.
కేటలాగు
ఉచితము

కాగము 3౨ 3౪, 3౬ అంగుళములలో దొరకును ఇన్నది. కేటలో పెట్టుకో గలిగినది కూడ దొరకును.
య. వి. రామానుజం శెట్టి అందు 8౦ పెని, నెం. ౧౨, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

ఎ రాస్త్రి కు తెల్ల

పన్నీ రుపుత్వనబ్బు

సువాసన సుఖమును, ఆనందమును ఇచ్చును గాని ఆ వాసన సొంతైన సువాసనగా నుండుట అవసరము.
ఎరాస్త్రికు తెల్లపన్నీరు పుష్కల నబ్బుయొక్క అత్యద్భుతమైనటువంటియు. అసమానమగు నటువంటియు సువాసన, అందరికి ఆరోగ్యమును, ఉత్సాహమును, ఉల్లాసమును ఇచ్చును. ఎందువలన ఈ వాసన ఇంత సొగసుగ నున్నదో చెప్పవలయు.

ఇట్టి నబ్బులను జూచి మోసపోవద్దు!
(4) అన్ని అంగళ్లయందు దొరకును.

సంహార భారతము 1-4-0

మహాభారతకథ యంతయు నొక్క రాత్రి ప్రదర్శనమునకు వీలుగ వ్రాసిననాటకము. భీష్ముని స్వార్థత్యాగము, కర్ణజననము, ద్రాపదీ స్వయం వరము, ద్రాపదీవస్త్రాసహరణము, సైంధవ పరాభవము, ఉత్తర గోగ్రహణము, శ్రీకృష్ణ రాయ భారము, ఆభిమన్యు పరాక్రమము, భీష్మద్రోణ కర్ణులయుద్ధము, దుర్యోధనునిపరితాపము చక్కగా వర్ణింపబడినవి. వేయేల చదివినూడును.

దస్తావేజుల మతలబి 1-0-0

సివిల్ రివిన్యూ, క్రిమినలు, రిజిస్ట్రేషన్ వగైరా ప్టాంపులు అర్జీలు వ్రాయుమార్గము తెలుపును.
శ్రీ వెంకటేశ్వర కంపెనీ, గుంటూరు

కేట్లాకు ఉచితము

మాదర్ల అన్నిరకముల బంగారు, వెండి, నగలు స్టాంపుల యొక్కవని సిద్ధముగా యుండును. ఆర్డరు యిచ్చిన వెంటనే పంపించబడును. కవరం బంగారుకు చొప్పు వెండికి గాకటే.

కరంచెందు చబిల్ దాసు
జ్యాయలర్సు,
487/3 మింటు స్ట్రీటు, మద్రాసు

మహాకాళిభవము

డబ్బీ 8 అణాలు, 6 డబ్బీలు రూ 2-8-0

గాలితొలి కడిపోవండ, గాజాడబ్బీలో వుంచబడి యున్నది. కొద్దివేల భక్తులు నీళ్లతో చిక్కగాలిపి పెట్టుకొనుటకు గాని యెండవచ్చిన యెడల రెండు నిమిషములలో అవి పుటపుట కాలిపోవును. చర్మమునకు నలుపుగాని మురియో చెడుగాని కట్టి.

రాయల్ పండ్లపాడి

డబ్బీ 3 అ 12 డబ్బీలు రూ 2-0-0

పండ్లను ముక్కుమాలతె తెల్లగాచేసి చిరుల్లను గట్టిపరచును. తీపు, రక్తము, దుర్వాసన-పోగట్టును.

చుండు తెలము 2957

సీసా 8 అణాలు, పోస్టుఖర్చు 5 అణాలు

కువాసన నూతనవల్ల తలలో చుండు పోగోవారికి ఇది చాలా ప్రశస్తమైనది. దీనిని అయిదాదు దినములు ఉపయోగించి మోకాటు చుండు నిర్మూలముగా నశించును.

విక్టోరియాడిపో మైలాపూరు, మద్రాసు

ఆయుర్వేదాశ్రమము

పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి వైద్యరత్న
ఆయుర్వేదాశ్రమము
 జార్జి టవున్ మదరాసు

మాచే నిర్దిష్టముగ తయారుచేయబడిన శాస్త్రీయ ఔషధములను అనుభూతయోగములను చేయు నమ్మకమైన గొప్ప ఆయుర్వేద ఔషధశాల.
ఆశోకవర్తి రతుకూలను (నట్టుకుట్టునోళ్ళను) బోగొట్టును రతుగక్తమును ఆశ్వనివర్తి ప్రతిహేమ, దినముదివిదినము నమ్మకములను రామబాణము
 జారిచేయును. శేషితి రక్తగునుములను శాశనముచేయును. వెల రూ. 0-14-0
ఈ ఔషధ సేవనలన అనేకవిధ రుగ్మములు మాయమై నశ్యంతానవులై సంశయిం **రక్తశోధక** సహమేహములచేతను, రసౌషధములచేతను, యింక అనేక కారణ
 చుచున్నార. వెల రూ. 0-14-0. ములచేతను (అనగా) కుడుపులు, చీడ, తామర మేహపాడలు మొదలగు
మాతులుంగరసాయణము గర్భిణీ శ్రీలకు అనేక కారణములచే **సుఖిని** లేచనవలె ముబద్ధకమును బోగొట్టి శరీరమును ఆరోగ్యవృద్ధినియందు
 నవి పోవును. బహిష్కరించు బోగొట్టును గర్భాశయమునకు బలము గలుగ **వృశ్చికదంతనివారణి** తేలుకొట్టినవోట దీనిని ఉద్దియెదల 5 నిమిష
 చేయును. అధిక ప్రయాసచే ప్రసవించెడు శ్రీలు భాదరేలియక ముఖముగ ప్రసవిం **ములలోనే** తాదాయననది లేకుండచేయును.
 చెవరు. వెల బుడ్డి 1-కి రూ. 1-12-0 వెల బుడ్డి 1-కి రూ. 0-10-0

ఇంకను అనేక ఔషధములు కలవు బొమ్మల కేటలాగు కేటిదినముననే వ్రాయుదు
 పోస్ట్ ఆఫీసు:— ఆయుర్వేదాశ్రమము 41 ఆచారప్పన్ వీధి, జి. టి. మదరాసు.

LAWRENCE & MAYO Ltd.
 (Incorporated in England)
 PREMIER OPTICIANS IN THE EAST.
 MOUNT ROAD - MADRAS, 389

మీ కండ్లను గురించి మీరు కష్టపడ నవసరము లేదు!
 మీ కండ్లను పరీక్షించుకొని పురాతనమైన నట్టిదియు, చాల అనుభవము గడించినట్టిదియు,
 అన్నిరకములు కంటి అద్దముల సామానులు క్రయమునకు దొరకునట్టిదియు నైన
 వారివద్దనుండి సులభములను కొనుడు.
 ఆంధ్రపత్రికలో మా ప్రకటనను చూచినట్లు తెలుపునట్టివారికి
 నేత్రపరీక్ష ఉచితముగా చేయబడును.

లారెన్సు అండ్ మేయో (లిమిటెడ్)
 ప్రీమియర్ ఆప్టిషియన్సు ఇన్ ది ఈస్టు.
 మౌంట్ రోడ్డు - మదరాసు.

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

ఈ ఆయుర్వేదగ్రంథములో జర్మనీ గారడి, యోగవృద్ధి, హస్తానునా, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, మంత్రశాస్త్రము, భూతజైద్యము, యంత్రములు, అమెరికావారి చిల్డ్రేన్ రమా నాలు, విచిత్రవిశేషవిద్యలు గలవు. ఇంకా తేగాక మనుష్యుని మాయనాచేయుట, ముదిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవములో కమాధియగుట, శరీరములేని తలకాయచేత మూటలాడించుట భూమిపైన గలముయెత్తున గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథ ము దుర్భుతముగా మేజిక్ చేయుటలని గ్యారంటీ యిచ్చుచున్నాము. దీని వెల రూ 4-0-0 లు. 2118
 పి. ఆర్. జనార్దనరావుగారు, బంధుగోళ గుంటూరు.

నూతన ప్రచురములు

బహుళ పోతనామాశ్వాసప్రణాళి
ఆంధ్ర బాగవతము 1-కి 6-0-0
 డిటో మేలుప్రతి 2 సంపుటములు 8-0-0
 ఆంధ్రబ్రహ్మాండపురాణము 1-కి 5-0-0
 ఆనందరంగ రాట్నందము 1-కి 1-8-0
 ఆనంతునిభండము 1-కి 0-14-0
 అప్పకవీయము 1-కి 2-8-0
 అభివ్యణకారికలు, పటిక 1-కి 1-0-0
 ఇంకను అనేక సంస్కృతాంధ్రగ్రంథములు మావద్దదొరకును. క్యాటలాగులు చూడవలెనాము.
 వాపిళ్ళ - రామస్వామిశాస్త్రిలు అండ్ సన్స్,
 292, ఎస్.ప్లకేడ్, చెన్నఛట్టు.